

ธรรมราชินีศรีสยาม

หนังสือที่ระลึก

งานสวดพระปริตรมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ถวายพระราชกุศลแด่ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา

๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

ธรรมราชินีศรีสยาม

หนังสือที่ระลึก

งานสวดพระปริตรมหากุศลเจติมพระเกียรติ
ถวายพระราชกุศล

แต่

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

องค์พระบรมราชินีนาถ

มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา

๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

วันศุกร์ที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

โดยได้รับพระบรมราชานุญาต

พระราชดำรัสในการเสด็จออกมหาสมาคม
งานพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
วันศุกร์ที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙

ข้าพเจ้ามีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มาอยู่ในท่ามกลางมหาสมาคม พร้อมพร้องด้วยบุคคลจากทุกสถาบันในชาติ ตลอดจนประชาชนชาวไทย ขอขอบใจในคำอวยพรและการเฉลิมฉลองอันยิ่งใหญ่ ที่ทุกคนตั้งใจจัดให้ข้าพเจ้าเป็นพิเศษ ทั้งรัฐบาลที่จัดงานครั้งนี้ได้เรียบร้อยและงดงาม.

น้ำใจไมตรีของประชาชนชาวไทยที่ร่วมกันแสดงออกทั่วประเทศ รวมทั้งที่พร้อมเพรียงกันมาในวันนี้ นำปลาบปลื้มใจมาก เพราะแต่ละคนได้แสดงออกและตั้งใจมาด้วยความหวังดีจากใจจริง จึงขอขอบใจทุกคน จิตใจที่เปี่ยมไปด้วยความปรารถนาดีและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของทุกคนทุกฝ่ายนี้ ทำให้ข้าพเจ้าเห็นแล้วมีกำลังใจมากขึ้นนึกถึงคุณธรรมซึ่งเป็นที่ตั้งของความรักความสามัคคี ที่ทำให้คนไทยเราสามารถร่วมมือร่วมใจกันรักษาและพัฒนาชาติบ้านเมือง ให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อกันมาได้ตลอดรอดฝั่งประการแรก คือการที่ทุกคนคิด พูด ทำ ด้วยความเมตตาเมื่องตีมุ่งเจริญต่อกัน ประการที่สอง คือการที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงานประสานประโยชน์กัน ให้งานที่ทำสำเร็จผล ทั้งแก่ตน แก่ผู้อื่น และแก่ประเทศชาติ ประการที่สาม คือการที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความสุจริต ในกฎกติกาและในระเบียบแบบแผนโดยเท่าเทียมเสมอกัน ประการที่สี่ คือการที่ต่างคนต่างพยายามทำความดีความเห็นของตนให้ถูกต้องเที่ยงตรงและมั่นคงอยู่ในเหตุในผล หากความคิดจิตใจและการประพฤติปฏิบัติที่ลงรอยเดียวกันในทางที่ดีที่เจริญนี้ ยังมีพร้อมมูลอยู่ในภายในใจของคนไทย ก็มั่นใจได้ว่าประเทศชาติไทยจะดำรงมั่นคงอยู่ตลอดไปได้ จึงขอให้ท่านทั้งหลายในมหาสมาคมนี้ ทั้งประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า ได้รักษาจิตใจและคุณธรรมนี้ไว้ให้เหนียวแน่น และถ่ายทอดความคิดจิตใจนี้กันต่อไปอย่าให้ขาดสาย เพื่อให้ประเทศชาติของเราดำรงยืนยงอยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข ทั้งในปัจจุบันและในภายภาคหน้า

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากล จงดคุ้มครองรักษาประเทศชาติไทยให้ปลอดภัยจากภัยจากอันตรายทุกสิ่ง และอำนวยความสุขความเจริญสวัสดิ์ให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนชาวไทยทั่วหน้ากัน

โดยได้รับพระบรมราชานุญาต

ราชินยาไฉ่ปรวาท

ทรงเป็นดั่งโคมทองส่องโลกหล้า	พระบุญญาเกริกไกรแผ่ไพศาล
ขวัญภูมินทร์ปิ่นสยามงามตระการ	สมคำขานท่องแท้ “แม่ของแผ่นดิน”
ทรงช่วยเหลือชาวไทยให้คลายทุกข์	สร้างความสุขสร้างงานการศาสตร์ศิลป์
ศิลปาชีพฟูเฟื่องเลื่องระบิล	โลกยลยินทูนเทิดล้ำเลิศไกล
ปาริภักษ์น้ำนำไทยให้ชุ่มชื่น	ทรงพลิกพินผืนป่าพาสดใส
สังคิตโขงดงงามความเป็นไทย	ติดตรึงใจด้วยพระองค์ทรงเมตตา
ลຸສິບສອງສິງຫາມາບຣຣຈບ	วาระครบเฉลิมพระชนมพรรษา
นบคุณพระรัตนตรัยไท้เทวา	คุ้มรักษาให้พระองค์ทรงสำราญ
ปวงภพทวยทั้งหลายมลายสูญ	พรเพิ่มพูนทวีสุขทุกสถาน
เหล่าทวยราชฎ์กราบพระบาทนาถนงคราญ	เปล่งคำขานขอพระองค์ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า

มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ พุกผาสุข ประพันธ์

สารบัญ

- พระราชประวัติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ๘
- พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ๓๐
- หนังสือขอประทานพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๓๑
- พระฉายาลักษณ์พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี
พระวรราชาทินัดดามาตุ ๓๒
- พระปรารภพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี
พระวรราชาทินัดดามาตุ ๓๓
- พระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ๓๕
- บทนำภาพองค์พระปฐมเจดีย์ประกอบภาพการสวดพระปริตร ๓๗
- บทสวดมนต์พระปริตรธรรม ๑๒ ตำนาน ๔๐
 - ❖ เมตตปริตร
 - ❖ ขันธปริตร
 - ❖ โมรปริตร
 - ❖ อาภานาภียปริตร
 - ❖ โพฆณังคปริตร
 - ❖ ชัยปริตร
 - ❖ รัตนปริตร
 - ❖ วัฏฏกปริตร
 - ❖ มังคลปริตร
 - ❖ ธชัคคปริตร
 - ❖ อังคุลิมาลปริตร
 - ❖ อภยปริตร
 - ❖ ธรรมจักร

• ประวัติพระปริตร	๔๑
• ประโยชน์ในปัจจุบัน	๔๑
• ประโยชน์ในอนาคต	๔๒
• อานิสงส์พระปริตร	๔๒
• บรรณานุกรม	๑๑๐

ภาคผนวก	๑๑๓
---------	-----

• ความเป็นมาและสรุปการดำเนินงาน	๑๑๔
ของมูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์	
• คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการมูลนิธิฯชุดปัจจุบัน	๑๒๒
• คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานมูลนิธิฯ	๑๒๔
พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗	
• คำสั่งแต่งตั้ง	๑๒๕
ประธานคณะกรรมการฝ่าย	
ประธานคณะกรรมการโครงการ	
ประธานคณะกรรมการระดับจังหวัดของมูลนิธิฯ	
• รายนามผู้บริจาคเงินสนับสนุนการจัดงาน	๑๒๖
• สำนึกในพระกรุณาธิคุณ	๑๒๘
และขอบพระคุณผู้สนับสนุนการจัดงาน	
• บันทึกท้ายเล่ม	๑๒๙
• คณะผู้จัดทำหนังสือ	๑๓๒

พระราชประวัติ

หม่อมราชวงศ์อรฉัตร ชองทอง ร้อยกรอง

สัททูลวิกิเกิลิตฉันท ๑๙

สรวมชีพข้าวรพุทธเจ้านิกรไทย

จงรักจำเริญใจ

น้อมฯ บังคมศิระก้มกตัญญูตชลี

เทิดราชินีศรี

คราแปดสิบชนมาจนนำจिरจรัส

ยืนยงธำรงรัฐ

ทรงกอบเกื้อกรณียกิจพิพิตทาน

อำนวยพสกศาน-

ทรงโอบเอื้อวิริยาประชากิณิรทุกข์

ผ่านพ้นกลียุค

ทวิ

สวัสดี

สราญ

ติสุข

สลาย

โคลงสี่สุภาพ

ทูลเกล้าฯ ถวายพจน์พร้อง
หากมิถูกถืถ้วน
พระราชประวัติประมวล
พระราชทานอภัยแม่

สิบสองสิงหมาสแม่น
ดาวเคลื่อนเดือนคล้อยคลาย
แสงทองส่องสว่างปราย
เทพจุติจากฟ้า

งามเจดโฉมเข้มช้อย
หม่อมราชวงศ์หญิงยล
นามพระราชทาน^๑ ดล
“สิริกิติ์” เจริศแพรว

พอควร มิควรฤฯ
ถ่องแท้
สาระ หลายนา
ผิตพลั้งทั้งผอง

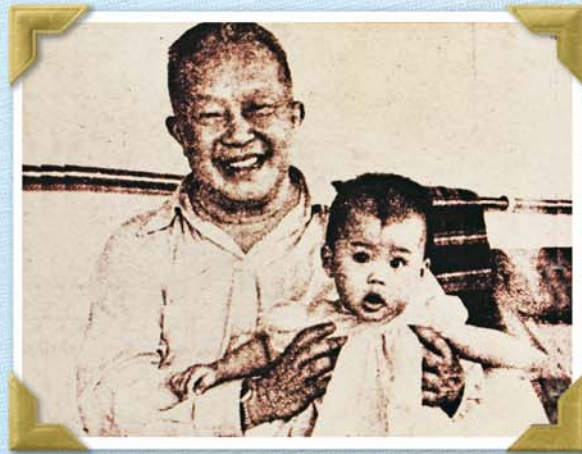
มณีฉาย
ขอบหล้า
บุษเมฆ
สู่พื้นไพทสยาม

ชื่นกมล
เลิศแล้ว
อดิเรก
กว่าพร้องรำพัน

๑ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ พระราชทานนามว่า หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร

ร่ายสุภาพ

กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ^๒ ราชสกุล “กิตติยากร” พระบิดรยำนั่น ลำดับ
ชั้นหม่อมเจ้า ทรงจากเหย้าสู่สถาน รับราชการต่างประเทศ เขตสหรัฐอเมริกา
มารดาคือหม่อมหลวงบัว^๓ ปฏิบัติตัวเยี่ยงกุลสตรี ตามสวามีสู่วอชิงตัน โอเรส
ธิดาอันเยาว์วัย จึงอยู่ในปกครอง ของคุณยายคุณตา ทำวณิดาพิจาริณี สามี
คือเจ้าพระยา- วงศานุประพัทธ์^๔ จัดอยู่ในราชสกุล อุดุลยศักดิ์ “สนิทวงศ์”
หนึ่งในวงศ์จักรี กุลสตรีน้อยน้อย เรียบร้อยเนกกุลชาติ หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์
คุณตาคุณยายคิดส่งเสริม เติบโตเข้าศึกษา ณ โรงเรียนราชินี ครั้นมีศึก

๒ หม่อมเจ้านักขัตรมงคล กิตติยากร สถาปนาพระยศเป็น กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ ในรัชกาลที่ ๙

๓ หม่อมหลวงบัว (สนิทวงศ์) กิตติยากร มารดาของหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์

๔ พลเอก เจ้าพระยาวงศาอนุประพันธ์ (หม่อมราชวงศ์สท้าน สนิทวงศ์)

สงครามโลก จึงโยกย้ายโรงเรียน เพียรศึกษาชั้นประถม ทั้งมัธยมต่อไป
ในโรงเรียนเซนต์ฟรังฯ^๕ อยู่ใกล้วังครั้งนั้น หลักสูตรชั้นธรรมดา เพิ่มภาษา
อังกฤษ เสริมวิทยด้วยฝรั่งเศส ครอบขอบเขตพากเพียร ทั้งเรียนเปียโนเสริม
ผดุงเพิ่มเติมความรู้ ทุกศาสตร์ทุกชั้นสู่ สำเร็จด้วยปัญญา เยี่ยมแล

ภาพยี่ยานี ๑๑

เมื่อหม่อมเจ้านักขัตร-
ราชการทำนทรงลา
พร้อมทั้งหม่อมหลวงบัว
สีโอรสธิดา^๖ งาม
ปีสองสี่แปดเก้า
รับตำแหน่งราชทูตา
สู่ประเทศเขตอังกฤษ
ประจำราชสำนักใน
ครานี้ท่านนักขัตรฯ
สร้างสุขคลายทุกข์ร้อน

มงคลจรัสแจ่มหล้า
กลับมาสู่แผ่นดินสยาม
และครอบครัวได้ติดตาม
สู่ตำหนักกรมเจ้าพระยา
หม่อมเจ้าฯ ผู้พระบิดา
จึงทรงพาครอบครัวไป
อันสนิทยสนมไทย
เซนต์เจมส์แห่งกรุงลอนดอน
พร้อมมนัสทรงสั่งสอน
แก่ครอบครัวอย่างใกล้ชิด

๕ โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์

๖ หม่อมราชวงศ์กัลยาณกิติย์ หม่อมราชวงศ์อดุลกิติ์ หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ และหม่อมราชวงศ์บุษบา
กิตติยากร (ยศในขณะนั้น)

ภาพย์ฉบับ ๑๖

หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์
 สามวิชาที่เคยเล่าเรียน
 ฝรั่งเศสอังกฤษคิดเขียน
 ฝึกเรียนพิเศษพิสิฐผล
 หม่อมเจ้านักขัตรมงคล
 ย้ายสู่เดนมาร์กประเทศ
 ต่อจากนั้นสู่ฝรั่งเศส
 พระบาทสมเด็จพระนวมินทร์^๗
 ประทับประเทศสวีตฯ อาจิณ
 เสด็จเยือนปารีสหลายครา
 ทรงคุ้นเคยเนืองนานมา
 คราประสพอุบัติเหตุยนต์
 ธิดาท่านนักขัตรมงคล
 พร้อมหม่อมหลวงบัวมารดา

ศึกษาเนืองนิจ
 เปียโนปากเพียร
 ลำดับจรดล
 คราพระภูเบศ
 ได้ทรงยลยิน
 ต้องพระราชหัตถยา
 เข้าเฝ้าฯ บาทยุบล

๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ (พระยศในขณะนั้น)

ประทับโรงพยาบาลนานมา
 จวบจนทุเลาพระอาการ
 พระราชชนนีศรีสังวาลย์^๔
 ในหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์
 โปรดให้ไปอยู่เมืองสวิตฯ
 ที่พักพระโปรดจัดหา
 โรงเรียนปองสียงอนาฯ
 วิชาซีพของกุลสตรี
 จากนั้นเพียงหนึ่งขวบปี
 ทรงสู่ขอต่อพระบิดา
 ต้องตามประเพณีมีมา
 แม้ว่าเป็นการภายใน

เพื่อการรักษา
 ปราโมทย์โปรดปราน
 ศึกษาเนืองนิจ
 สอนศิลปวิทยา
 พระราชชนนี
 พิธีหมั้นหรรษา

๔ สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ (พระยศในขณะนั้น)

กลอนสุภาพ

พุทธศักราชสองสี่เก้าสาม
ถวายพระเพลิงพระเชษฐา^๙ สง่าไพท
พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส
สมเด็จพระพันวัสสา^{๑๐} ทรงอาทร
โปรดเกล้าฯ สถาปนาพระเกียรติยศ
ฐานันดร **“สมเด็จพระราชินี-**
พระราชพิธีบรมราชาภิเษก
เพื่อพระอิสริยยศปรากฏไกล

กษัตริย์สยามเสด็จฯ นิวัตินิวัติชัย
เทิดพระเกียรติเกรียงไกรในพระนคร
ได้กำหนดตามมหाराชาานุสรณ์
ถวายพระพรเป็นประธานการพิธี
ให้ปรากฏสิริเพิ่มเฉลิมศรี
สิริกิติ์” เทิดทวีศรีไพท
ดลดิเรกบรรจบบรรสบสมัย
จึงโปรดฯ ให้เฉลิมพระนามตามนิยม

๙ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ ๘ (พระยศซึ่งสถาปนาในสมัยรัชกาลที่ ๙)

๑๐ สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า

ร่ายยาว

“สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี” พูนทวีพระเกียรติยศ
เกรียงไกร สองพระองค์เสด็จนิราศไป สู่สวีตเซอร์แลนด์เพื่อศึกษา
พสกแสนเปรมปรีดาเมื่ออินข่าวกล่าวขาน ว่าทรงมีพระประสูติกาลพระราชธิดา

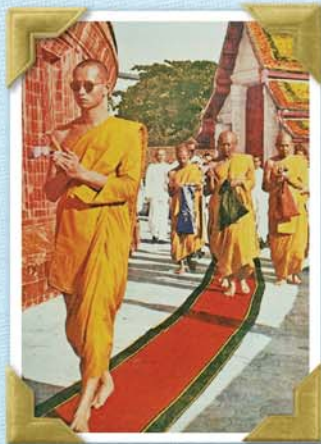

“สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี”
ครั้งมีพระชันษาเพียงสามเดือน เสมือนฟ้ามาโปรดเกล้าฯชาวไทยให้โสมนัส
ทุกพระองค์ทรงนิวัติสู่ประเทศ ประดุจชลอสวรรค์มาขึ้นเทศชาวสยาม
ทูลรุกรานเปี่ยมปลื้มและเปรมปรีดี สมเด็จพระบรมราชินีฯ ทรงมีพระราช
โอรสธิดาอีกสามพระองค์ ทรงพระนามตามลำดับพระชันษา “สมเด็จพระเจ้า
ลูกยาเจ้าฟ้าวชิราลงกรณ” “สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตน
ราชสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาค” โสภิต ปานนิรมิตแห่งเทพชลองค์ ลงมาให้

ปวงประชาชื่นชม และ “สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี” ทุกพระองค์ทรงเสริมศรัทธาพระเกียรติยศพระราชนิพนธ์มาตรา เสริมพระมหาบารมีทวิพระราชกิจ สสนองพระมหากรุณาธิคุณเป็นเนืองนิจ มิได้ขาด แทนพระองค์พระปิตุราชมาตุรงค์ คงพระวิริยานุภาพเกรียงไกร อารังไพฑูริให้คงมั่นสู่สันติภาพ กำราบหมู่มิตรคิดชั่วร้ายต่อบ้านเมือง แผ่พระเดชเมตตาธิคุณในสากลพิภพ เลอลบสนองพระราชนิพนธ์ก่อเกิดเกล้าทุกประการ เลิศแล

ภาพยี่ยานี ๑๑

วารเมื่อพระนามินทร์
พระราชพิธี
สืบห้าทิวาครบ
พระองค์ทรงการุณย์
ผู้สำเร็จราชการ
ด้วยพระเจตน์จำนง
โปรดเกล้าฯ เณลิมพระยศ
คือศักดิ์และคือศรี
ที่สองแห่งประเทศ^{๑๑}
สนองพระคุณกรุณยชาติ

ทรงถวิลประเพณี
ทรงพระผนวชบำเพ็ญบุญ
บรรจบแจ้งบรรเจิดคุณ
โปรดตั้งแต่งตำแหน่งคง
บริหารแทนพระองค์
หมายสมเด็จฯ พระราชินี
ให้ปรากฏพระเกียรติทวี
“บรมราชินีนาถ”
พระโปรดเกศแก้วปวงราชฎ์
คำรบถ้วนทุกทิศทาง

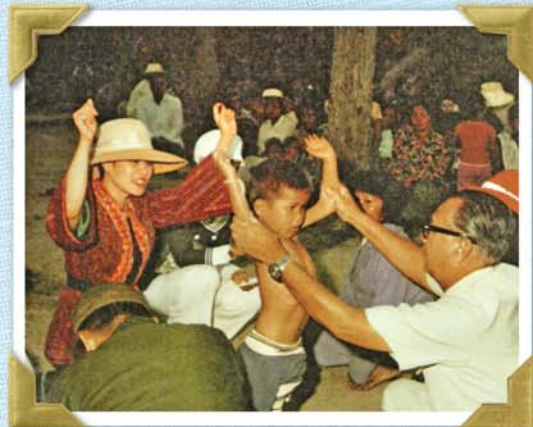
๑๑ พระองค์แรกคือ สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๕

ร่ายยาว

“สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” นำพระราชหฤทัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรมและพระเมตตา ทรงพัฒนาประเทศทุกวิถีทางเพื่อการดำรงชีวิตปวงพสก ทรงแม่ยกฐานะความเป็นอยู่หมู่ราษฎรทั้งในเมืองและชนบททั้งแทนทศิลปะพื้นบ้านอันใกล้จะเสื่อมสูญ ฟื้นฟูเพิ่มพูนให้ดำรงอยู่ยั่งยืนเป็นสมบัติวัฒนธรรมของชาติ ทรงอุทิศพระราชกรณียกิจด้วยพระปัญญาและพลังพระวรกาย เพื่อประโยชน์ของชาติในภายภาคหน้า ทรงกอบเกื้อสุขแก่เหล่าพสกซ้องสรรเสริญ พระเอย

โคลงสี่สุภาพ

ดำเนินราชกิจเกื้อ
 เสริมศึกษาประชาให้
 ศาลาเพื่อรวมใจ^{๑๒}
 ห้องสมุดเพื่อทุกผู้
 ทรงพัฒนาประเทศล้วน
 ราชูปถัมภ์อัน
 มุลนิธิสารพัน
 พระเมตตาากอบเกื้อ
 ปวงชนล้วนพึงได้
 สมเด็จพระราชินี-
 ทรงอนุเคราะห์ประชาชี
 เพื่อราษฎรรายได้เข้า

แก่ไทย ประเทศนา
 รอบรู้
 ทรงสฤษดิ์ หลายแล
 พสกสร้างปัญญา
 เลอสรค์
 โอบเอื้อ
 พูนพิพัฒน์
 เพื่อสร้างสืบกุศล
 พระบารมี
 นาถเจ้า
 ถ้วนทั่ว ไทยแล
 ส่งเลี้ยงบุตรหลาน

๑๒ “ศาลาร่วมใจ” ห้องสมุดอเนกประสงค์ตามพระราชดำริ ในหมู่บ้านต่างๆ

การศึกษาปรับให้
 ผู้ใหญ่เด็กพากเพียร
 องค์กรเพื่ออ่านเขียน
 อาชีพสิ่งแวดล้อม
 อวยอนุรักษป่าไม้
 ศูนย์เพาะเลี้ยงสัตว์ป่า
 สงวนพันธุ์สรรพพฤกษา
 ปลุกสำนึกลึกล้ำ
 โครงการ “ปารักษ์น้ำ”
 ที่พึ่งพระการุณย์
 กอบเกื้อพระเจือจุน
 น้ำพระทัยผ่องแผ้ว

เล่าเรียน
 เพียบพร้อม
 ทรงสนับ- สุนนนา
 โปรดฯเอื้ออำนาจ
 ไพรพนา
 สัตว์น้ำ
 หายาก ยิ่งแล
 แก่หล้าประชาสราญ
 ล้ำคุณ
 ยิ่งแล้ว
 คนสัตว์ เสมอณา
 ประดุงแก้วกลางกมล

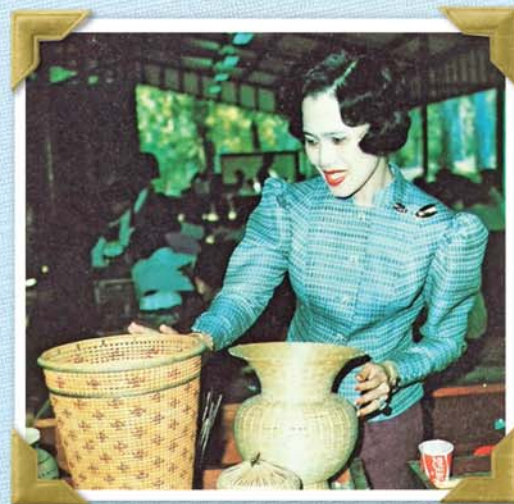
ดลคุณธรรมแก่ผู้
สงเคราะห์ที่สังคมขจร
เลื่อมใสศาสน์สังวร
ธรรมย่อมคุ้มครองหล้า

พึงสอน
เจ็ดจำ
สิริสวัสดิ์
แหล่งผู้ประพาศิธรรม

กลอนสุภาพ

โครงการรื้อฟื้นบรรลือธิสม
อาทิ ศิลปาชีพ หัตถกรรม ฯลฯ
ศิลปะวัฒนธรรมไทยได้ยังอยู่
นาฏศิลป์โขงละครย้อนประมวล

ล้วนในพระบรมราชูปถัมภ์
อันน้อมนำพระราชดำริทิตามควร
ทรงฟื้นฟูอนุรักษ์ไว้ถึถ้วน
หลากหลายล้วนประจำชาติพิลาสลักษณ์

ชุดพระราชานิยมสมเด็จพระศรี
 “ไทยจักรี” “บรมพิมาน” ตระการนั้ก
 “ไทยดุสิต” “จิตรลดา” ส่ง่าแสน
 “ไทยจักรพรรดิ” “อมรินทร์” ไครยนิยล

เทิดทวิความเป็นไทยให้ประจักษ์
 เป็นศรีศักดิ์หญิงไทยในสากล
 หาใดแม่น “ศิวัลย์” “ไทยเรือดัน”
 ชื่นกมลสมศักดิ์เอกลักษณ์ไทย

ภาพประกอบชุดไทยพระราชานิยมจาก

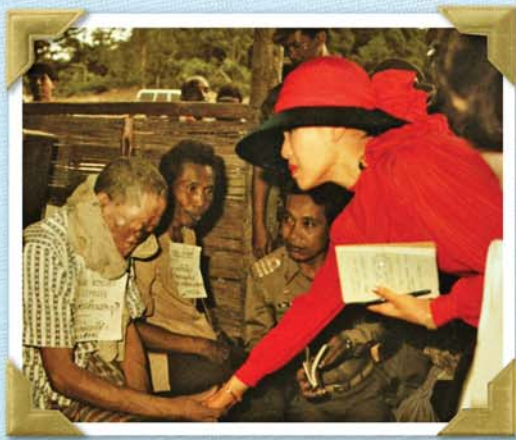
www.t-pageant.com เปิดพระบรมหาราชวัง ชมฉลองพระองค์ “พระราชินี” ณ หอรัชฎาการพิพัฒน์

องค์กรสถาบันนานาชาติ
ถวายพระยศเกริกก้องและเกรียงไกร
สมัญญา **“สตรีดีเด่นของโลก”** ฯลฯ
พระราชกิจหลากหลายกรณีย์
ไทยอยู่ยังเพราะพระองค์ทรงยึดมั่น
น้ำพระทัยใสสะอาดกตัญญูตา

ล้วนประกาศพระเกียรติคุณอันยิ่งใหญ่
ทั้งนอกในประเทศถ้วนสดุดี
นับเป็นโชคเป็นชัยในทุกที่
แผ่ทวีกว้างไกลในโลกา
สถาบันกษัตริย์ชาติศาสนา
ส่องให้เห็นพระปัญญาบารมี

ภาพย้ง

พระทรงเป็นห่วงประชานี้
โครงการช่วยชนพ้นภัย
สาธารณสุขแพทย์ไทย
สู้ในแดนอันกัณดาร
โปรดฯ ให้รักษาพยาบาล
พระทรงกอบเกื้อปวงชน
องค์กรสาธารณสุข
ในพระบรมราชินูปถัมภ์
กำเนิดศุภณย์ฯ อันน้อมนำ
ตามพระราชดำริตรอง
องค์กรการกุศลทั้งผอง
สนองตามพระราชหฤทัย

ราชกิจทบทวี
ตามเสด็จดันไป
อวยสุขทุกสถาน
ต่างต่างเพียบพัน
ต่างต่างกระทำ
จัดสรรครอง

อาทิ “ศูนย์โรคหัวใจ”
ช่วยให้ชีวิตยืนนาน
เวชภัณฑ์อันพระราชทาน
“สถานียากาชาดไทย”
กอบกู้ชีวิตจิตใจ
อวยสุขทุกสมัยเสมอมา

กอบกู้ศลยิ่งใหญ่
พร้อมแพทย์พยาบาล
ปวงชนพ้นภัย

ร่ายสุภาพ

ด้านภาษาประวัติศาสตร์ ทรงสืบราชประเพณี โบราณคดีอนุรักษ์
พิทักษ์โบราณสถาน พระราชทานความคิด ทำนุพิพิธภัณฑน์ โปรดฯ สรรค์สร้าง

อนุสาวรีย์ สมเด็จพระศรีสุริเยทัย ยกย่องในพระวีรกรรม ทรงน้อมนำนิมิต
สมเด็จพระนเรศวรฯ อันสมควรเทิดทูน พูนพระยศเยี่ยงอย่าง กระจำใจ
ทวยราษฎร์ ความรักชาติบรรเจิด ก่อเกิดสิ่งดีงาม ตามสมควรแก่ชน
พระราชกุศลอุทิศถวาย หลายหลากล้านประเพณี พระราชพิธีต่างต่าง

ส่องสว่างฤทัยชน บนความดีความงาม ยามพยุหยาตรา ชลมารศสถาพรผล
ไพรัชชลตื่นตา ปวงประชาตื่นใจ ปราโมทย์ไทยอัมเณม เกษมสันต์โสมนัส
สวัสดิมงคลก่องเกล้า สมเด็จพระนางเจ้าฯ กอบกู้เอกราชปรีดี เปรมแล

อินทรวีเชียรฉันท์ ๑๑

ศรีศรีสวัสดิ์ดีสร้อย
ภักดีพิสิฐศาน-
ทูลเกล้าฯถวายพจน์
หลายแหล่งวโรดม

จิรร้อยลิตขาน
ติพิพัฒน์มโนรมย์
พิริยยศประสิทธิ์สม
สดุดีพระปรีชา

ในนอกประเทศหมาย
 เสริมสรรค์สมัญญา
 เสริมสร้างพระเกียรติก้อง
 ชาวโลกก็เลื่องลือน
 ขอเดชกุศลงาม
 ปกป้องและรักษา
 พรั่งพร้อมพระเดชา
 “แม่แห่งไฟไทย”

จะถวายพระพรพา
 พระประกอบประการควร
 สิริช่องเกษมสวัสดิ
 ตติย์รัตนบุญญา
 พระสยามเทวาฯ
 สิริราชย์ปลาตภัย
 พริยานราศย์
 นิรทุกข์นรินทร์เทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า

คณะกรรมการมูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์

ทรงฉันในพระศาสนา

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเป็นพุทธมามกะที่เคร่งครัดและมีพระราชจริยวัตรอันงดงามยิ่งในทางพระศาสนา ทรงนำธรรมมาเป็นแนวทางของพระราชดำริและพระราชกรณียกิจต่างๆ อยู่เสมอ ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินไปในพิธีทางศาสนาอยู่เนืองๆ และพระราชทานพระราชทรัพย์แก่วัดน้อยใหญ่ในพระราชอาณาจักรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของวัด ทรงปวารณาพระองค์ต่อพระเถระผู้ใหญ่หลายรูป ว่าทรงขออุปัฏฐากดูแลพระเถระเหล่านั้น เช่นมีพระราชเสาวนีย์ให้จัดภัตตาหารที่สมควรไปถวายพระสงฆ์ที่ชราหรืออาพาธเป็นประจำ ทรงเป็นพระราชอุปัฏฐากดูแลพระสงฆ์อาพาธที่โรงพยาบาล โดยโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ในการรักษาพยาบาล พระสงฆ์บางรูปพิการจนช่วยเหลือตนเองไม่สะดวก ก็ทรงพระกรุณาจัดให้มีคนดูแลและพระราชทานค่าใช้จ่ายทั้งของพระสงฆ์รูปนั้นรวมทั้งผู้ดูแล

พระธรรมมณเฑียรบาล

คจ. พญ. พญ. ๑๖

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

การสวดพระปริตร หรือการสวด ๑๒ ตำนาน เป็นการสวดปาฐะหรือบทพระบาลี ที่เป็นพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งล้วนเป็นคำสอนให้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ฉะนั้น การสวดปาฐะเหล่านี้ จึงเป็นเสมือนการฟังพระธรรมคำสอนจากพระพุทธองค์ การตั้งใจสวดจึงเป็นการตั้งใจพิจารณาธรรม และการตั้งใจพิจารณาธรรม ก็คือการคิดสิ่งที่เป็นกุศลหรือการคิดดี ฉะนั้น ผู้ตั้งใจสวดพระปริตร จึงได้ชื่อว่าเป็นผู้ตั้งใจคิดดีทำดี และย่อมเกิดเป็นบุญเป็นกุศล

พิธีสวดพระปริตรมหากุศลครั้งนี้ จัดขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติและถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงนับว่าเป็นการทำบุญ ๒ ชั้น คือ ทำบุญส่วนตนได้แก่การฟังพระธรรมคำสอนจากการสวดปาฐะหรือพระปริตรบทต่างๆ จัดเป็นธัมมัสสวนมัย บุญสำเร็จด้วยการฟังธรรม และทำบุญส่วนผู้อื่น ได้แก่น้อมจิตอธิษฐานถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จัดเป็นปัตติทานมัย บุญสำเร็จด้วยการให้ส่วนบุญ

ขออนุโมทนาแก่ทุกท่านทุกฝ่ายที่ได้ร่วมจัดพิธีสวดพระปริตรมหากุศลฯ เฉลิมพระเกียรติและถวายเป็นพระราชกุศล ครั้งนี้.

ขออนุโมทนาอำนวยการ

ที่ พ ๐๖๕๑/๒๕๕๕

สำนักเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช
วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ประทานพระวรวงศ์เธอ

เจริญพร นายสมพร เทพสิทธิ์า รองประธานกรรมการอำนวยการ มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ
เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ฯ

อ้างถึง หนังสือที่ รจนก/สท.๒๕๕๕/๒๘๖ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕
สิ่งที่ส่งมาด้วย พระวรวงศ์เธอ

ตามหนังสือที่อ้างถึงกราบทูลสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหา
สังฆปริณายกขอประทานพระวรวงศ์เธอ เนื่องจากในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ องค์พระบรมราชินู
ปถัมภ์ มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ จัดทำหนังสือที่ระลึก
เนื่องในการจัดสวดพระปริตรมหากุศลฯ สำหรับเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ และเป็น
สิริมงคลสืบไป รายละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ได้นำความขึ้นกราบทูลทรงแบ่ฝ่าพระบาทแล้ว ทรงอนุโมทนาและประทาน
พระวรวงศ์เธอ ดังกล่าว ตามที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ.

ขออำนาจพร

(พระเทพสารเวที)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช

โทร. ๐-๒๒๘๑-๒๘๓๑-๓

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๐๓๔๓

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ

องค์ประธานกรรมการอำนวยการ
มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์

พระปรารภ
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า พระองค์เจ้าโสไมสธวดี
พระอรรราชินีตตามาตุ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีพระเกียรติคุณอันสูงส่งเป็นที่ประจักษ์
ทราบกันทั่วไปว่า พระองค์ทรงประพาศมัยอยู่ในราชธรรมแห่งพระพุทธศาสนา ราชจริยาวัตรแห่งความ
เป็นขัตติยนารี และราชনীติแห่งจักรีบรมราชวงศ์ได้อย่างประเสริฐมิกพร่อง สมกับพระเกียรติที่ทรงดำรง
อยู่ในฐานะสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ที่ทรงเป็นคู่พระบารมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการทรงร่วม
บำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ และพัฒนาชาติบ้านเมืองมานานกว่า ๖๐ ปี นับแต่ที่
ทรงเข้าพิธีราชาภิเษกสมรส ตลอดระยะเวลาอันยาวนานนี้ พระองค์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
นานัปการ ทั้งที่เป็นส่วนพระองค์ และส่วนสนองพระมหากษัตริย์คุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงริเริ่มโครงการและหน่วยงานเพื่อพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น โครงการปาร์กน้ำ โครงการ
หมอบูบ้าน มูลนิธิศูนย์ศิลปาชีพ เป็นต้น แต่ละโครงการและหน่วยที่ทรงตั้งขึ้น ล้วนทรงพระราชดำริ
มาจากน้ำพระราชหฤทัยอันเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตา และสายพระเนตรอันยาวไกล ที่ทรงพระราช-
ปรารถนาให้เกิดประโยชน์สุข ความเจริญมั่นคงแก่ประชาชนและประเทศชาติทั้งนั้น ซึ่งปวงชนชาวไทย
ต่างทราบตระหนักกันดีเสมอมา ด้วยความซาบซึ้งและสำนึกในพระเมตตาคุณอันล้ำลึกกระหม่อม

การที่มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ มีความสำนึก
ในพระเมตตาคุณแห่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้จัดพิธีบรรพชาเยาวชนที่ได้รับทุน
มูลนิธิฯ ทั่วประเทศกว่า ๙๐ คน ณ พระอุโบสถวัดพระปฐมเจดีย์ เมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา
และจัดให้มีพิธีสวดพระปริตร ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในวันศุกร์ที่ ๓๑ สิงหาคม
๒๕๕๕ เพื่อเฉลิมพระเกียรติและถวายพระราชกุศล เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิม
พระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ นั้น นำนุโมทนาอย่างยิ่ง เพราะเป็นกิจกรรม

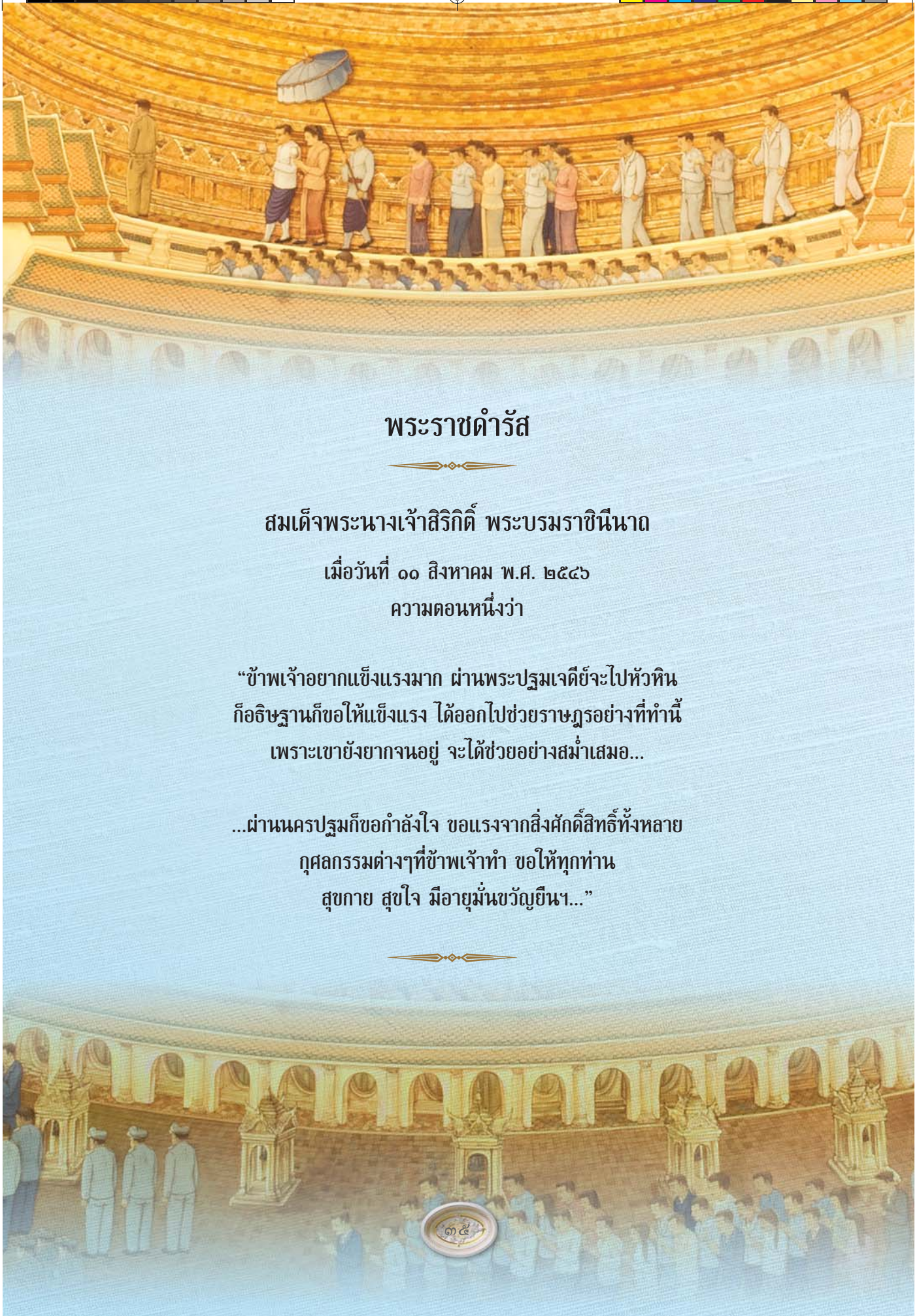
อันดี ที่นอกจากจะมีจุดมุ่งหมายเฉลิมพระเกียรติและถวายพระราชกุศลแล้ว ยังจะก่อให้เกิดคุณความดี แก่สังคมส่วนรวมด้วย โดยเฉพาะการจัดให้มีพิธีสวดพระปริตร ซึ่งเป็นการสวดเพื่อคุ้มครองป้องกัน มิให้เกิดอุปัทวันตรายและโรคภัย ไม่เพียงจะเป็นบุญกุศลอันยิ่งใหญ่และเสริมมงคลแก่ผู้เข้าร่วมในพิธีเท่านั้น แต่จะนำสันติสุขมาสู่บ้านเมืองเราด้วย ข้าพเจ้าจึงขออนุโมทนาขอบิณฑุณิธิฯ รวมทั้งทุกท่านทุกฝ่าย ที่ได้ร่วมกันจัดพิธีบรรพชาและพิธีสวดพระปริตรให้มีขึ้น ในโอกาสอันเป็นมหามงคลสมัยพิเศษนี้

ขออำนาจคุณพระรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย และอานุภาพแห่งพระปริตร ได้ประทานพระพรชัยมงคลให้สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีพระสุขภาพอนามัยปราศจาก โรคอาพาธภัยอันตราย มีพระราชหฤทัยเกษมศานต์สำราญ เสด็จสถิตยังยืนนานด้วยพระชนมพรรษา มีพระราชปรารถนาสิ่งใด ๆ ขอจงสัมฤทธิ์ดังหวังพระราชหฤทัยทุกเมื่อไป.

วังเทเวศร์

วันที่ ๒๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

พระราชดำรัส

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

ความตอนหนึ่งว่า

“ข้าพเจ้าอยากแข็งแรงมาก ผ่านพระปฐมเจดีย์จะไปหัวหิน
ก็อธิษฐานก็ขอให้แข็งแรง ได้ออกไปช่วยราษฎรอย่างที่ทำนี้
เพราะเขายังยากจนอยู่ จะได้ช่วยอย่างสมำเสมอ...

...ผ่านนครปฐมก็ขอกำลังใจ ขอแรงจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย
กุศลกรรมต่างๆที่ข้าพเจ้าทำ ขอให้ทุกท่าน
สุขภาพ สุขใจ มีอายุมั่นขวัญยืน...”

พระราชอิริยาบถของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในการกราบและน้อมไหว้สักการะพระพุทธรูป พระธรรมพระสงฆ์นั้น แสดงออกถึงความเคารพอย่างสูงสุดจากพระราชหฤทัยทรงสวตมนต์ไหว้พระและทรงทำสมาธิภาวนาเป็นปฏิบัติบูชาอยู่เป็นนิจ ทรงจัดดอกไม้บูชาพระด้วยพระองค์เอง และโปรดให้บันทึกเสียงพระธรรมเทศนาของพระเถระผู้ใหญ่มาทรงฟัง นอกจากจะทรงฟังในพระธรรมอันวิเศษของศาสนาแล้ว ยังโปรดที่จะพระราชทานธรรมะเพื่อแผ่ไปยังผู้อื่น เช่นพระราชทานเทพธรรมแก่ผู้ป่วยเจ็บหรือผู้ที่สนใจธรรม เป็นต้น

บทนำภาพองค์พระปฐมเจดีย์ประกอบการสวดพระปริตร

มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้จัดพิมพ์หนังสือธรรมราชินีศรีสยาม ในการสวดพระปริตรมหากุศลเฉลิมพระเกียรติ ถวายพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

อนึ่งปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ เป็นโรกาสสำคัญที่ครบรอบ ๒๖๐๐ ปี ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ธรรม เพื่อให้พุทธศาสนิกชนชาวไทยได้ร่วมเฉลิมฉลองและเผยแผ่ สืบสานพระพุทธศาสนา ถวายเป็นพระราชกุศล มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ จึงได้กราบบังคมทูลขออนุญาตพระธรรมปริยัติเวที เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร เจ้าคณะภาค ๑๕ นำภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระวิหารปัญญาวัคคีย์ มาประกอบในบทสวดทั้ง ๑๒ ตำนาน ภาพจิตรกรรมที่นำมาประกอบ แสดงประวัติความเป็นมาของการก่อสร้างองค์พระปฐมเจดีย์ เริ่มตั้งแต่เมื่อพระเจ้าอโศกมหาราชทรงส่งสมณทูตมาเผยแผ่พระพุทธศาสนา และได้ทรงสร้างพระปฐมเจดีย์ ทรงพระสถูปเจดีย์อินเดีย เมืองสาญจี เป็นองค์แรก มาสมัยพระยาพานทรงปฏิสังขรณ์องค์พระปฐมเจดีย์เป็นพระสถูปเจดีย์ทรงยอดปรangkเป็นองค์ที่สอง จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ปีพ.ศ. ๒๓๙๖ มีการบูรณปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ เป็นพระมหาเจดีย์ไทยทรงระฆังคว่ำ เป็นพระปฐมเจดีย์องค์ที่สาม และมีการปฏิสังขรณ์ต่อเนื่องกันมาจนถึงรัชกาลปัจจุบัน

วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร เป็นวัดที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเสด็จฯ ไปทรงกราบสักการะเป็นประจำ ดั่งบันทึกของพระธรรมปริยัติเวที เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์ เจ้าคณะภาค ๑๕ :- ดังนี้

ครั้งที่ ๑ เสด็จพระราชดำเนินโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๗

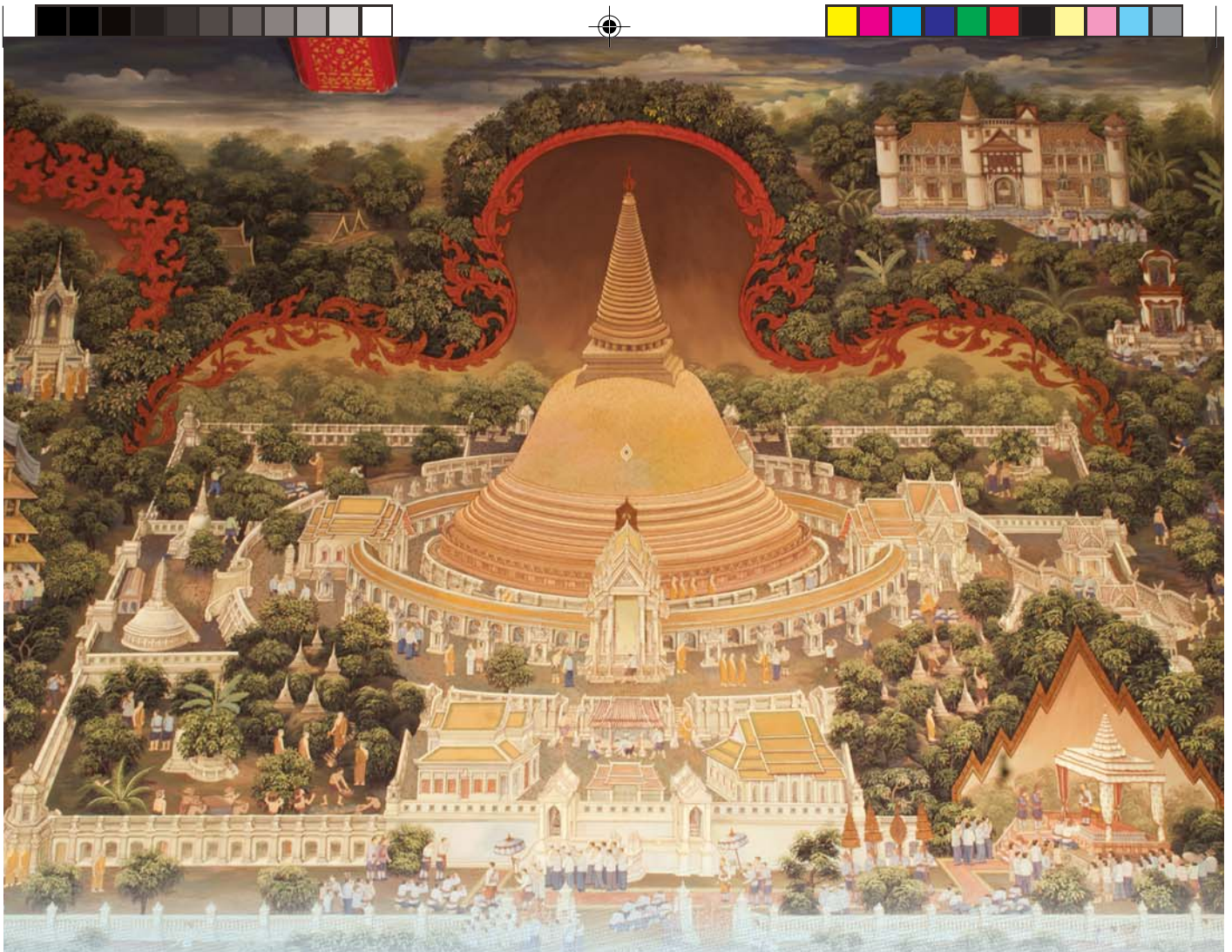
ครั้งที่ ๒ เสด็จพระราชดำเนินโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
ถวายเครื่องสักการะองค์พระปฐมเจดีย์ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๐๒

ครั้งที่ ๓ เสด็จพระราชดำเนินโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการ
ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ประทักษ์นวงค์พระปฐมเจดีย์ในวันวิสาขบูชา เมื่อวันที่
๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๕

ครั้งที่ ๔ เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ ทรงนมัสการองค์พระ
ปฐมเจดีย์ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๗

หลังจากนั้นได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงกราบสักการะองค์พระปฐมเจดีย์
เป็นประจำจวบจนปัจจุบัน

องค์พระปฐมเจดีย์ ในสมัยรัชกาลที่ ๗ ที่เสร็จสมบูรณ์

บทสวดมนต์ พระปริตรธรรม ๑๒ ตำนาน

พระคันธसारิกวงศ์
วัดท่ามะโอ จังหวัดลำปาง
แปล

คำบาลีในบทสวดมนต์นี้แตกต่างจากหนังสือบทสวดมนต์ทั่วไปในบางแห่ง เนื่องจากผู้แปลได้นำพระไตรปิฎกฉบับต่างๆ มาเทียบเคียงกัน มีฉบับไทย ฉบับสิงหล และฉบับฉินจุลสังคีติ (ฉบับสังคายนาครั้งที่ ๖) ที่พระเถระนิคายเถรวาท ๕ ประเทศ คือ ไทย พม่า ลังกา ลาว และเขมร ได้ร่วมกันสังคายนาที่ประเทศสหภาพพม่า ในพุทธศักราช ๒๕๐๐ แล้วเลือกใช้คำบาลีที่ผู้แปลเห็นว่าถูกต้องตามหลักภาษา

คัมภีร์แปลและคำอธิบายที่ผู้แปลใช้เทียบเคียงในการแปล คือ

๑. คัมภีร์อรรถกถา ในส่วนที่อธิบายพระปริตรนั้นๆ
๒. ปรีตติฎฐิกา พระเตโชทีปะ แต่งในสมัยอังวะ พุทธศักราช ๒๑๕๓
๓. พระปริตรแปลภาษาพม่า ฉบับแปลใหม่ พระวาเสฏฐากวีวงศ์ แต่งในพุทธศักราช ๒๕๐๕
๔. ธรรมจักรเทศนา พระโสภณมหาเถระ (มหาสิยสาตอ) แต่งในพุทธศักราช ๒๕๐๕
๕. สวดมนต์เจ็ดตำนาน ฉบับกองทัพอากาศ นาวาอากาศเอก (พิเศษ) แย้ม ประพัฒน์ทอง แต่งในพุทธศักราช ๒๕๓๘
๖. อานูกาพพระปริตต์ อาจารย์ธนิต อยู่โพธิ์ แต่งในพุทธศักราช ๒๕๑๗

นอกจากคำแปลพระปริตรแล้วผู้แปลยังได้เขียนประวัติความเป็นมาของพระปริตรนั้นๆ โดยนำข้อความมาจากคัมภีร์อรรถกถาตามสมควร และในบทสุดท้ายมีบทสวดธรรมจักรและคำแปล พร้อมทั้งประวัติความเป็นมาด้วย และขอขอบคุณอาจารย์สันติ เมตตาประเสริฐ ที่ช่วยขัดเกลาคำแปลให้สละสลวย

ประวัติพระปรีต

พระปรีต แปลว่าเครื่องคุ้มครอง คือป้องกันอันตรายภายนอก มีโจร ยักษ์ สัตว์เดรัจฉาน และป้องกันอันตรายภายใน มีโรคภัยไข้เจ็บเป็นต้น อาณิสสส์ที่ได้รับจากการสวดพระปรีตนี้ บังเกิดขึ้นจากอำนาจของพระรัตนตรัย และเป็นผลของการเจริญเมตตาภาวนา เพราะพระปรีตรกล่าวถึงคุณของพระรัตนตรัยและการเจริญเมตตาเป็นหลัก ดังนั้นผู้หมั่นสาธยายพระปรีตจึงได้รับผลานิสงส์ต่างๆ เช่นประสบความสุขสวัสดิ์ ความเจริญรุ่งเรือง ได้รับชัยชนะ แคล้วคลาดจากอุปสรรคอันตราย มีสุขภาพอนามัยดี และมีอายุยืนดังพระพุทธดำรัสว่า

“เธอจงเจริญพุทธานุสสติภาวนาที่ยอดเยี่ยมในภาวนาธรรม เพราะผู้เจริญภาวนานี้จะสมหวังดังมโนรา”

“อมนุษย์ที่ต้องการจะทำร้ายผู้เจริญเมตตา ย่อมประสพภัยพิบัติเอง เหมือนคนที่ใช้มือจับหอกคม ย่อมได้รับอันตรายจากการจับหอกนั้น”

ประโยชน์ในปัจจุบัน

ในคัมภีร์อรรถกถาพบเรื่องอำนาจพระปรีตสามารถคุ้มครองผู้สวดได้ เช่นเรื่องพระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นนกยูงทอง พระองค์ได้หมั่นสาธยายโมรปรีตที่กล่าวถึงคุณของพระพุทธเจ้า ทำให้แคล้วคลาดจากบ่วงที่นายพรานดักไว้ และเรื่องในสมัยพุทธกาล มีภิกษุหำร้อยรูปไปเจริญภาวนาในป่า ได้ถูกเหวดารบกวจนกระทั่งปฏิบัติธรรมไม่ได้ ต้องเดินทางกลับเมืองสาวัตถี ในขณะนั้นพระพุทธเจ้าทรงตรัสสอนเมตตปรีต ที่กล่าวถึงการเจริญเมตตา ครั้นภิกษุเหล่านั้นหมั่นเจริญเมตตาภาวนา เทวดาจึงมีโมตรจิตตอด้วยและช่วยพิทักษ์คุ้มครองให้ภิกษุเหล่านั้นปฏิบัติธรรมได้โดยสะดวก

นอกจากนี้แล้ว อำนาจพระปรีตยังสามารถคุ้มครองผู้ฟังได้อีกด้วย ดังพบเรื่องในคัมภีร์อรรถกถาว่า ในสมัยพุทธกาล เมื่อเมืองเวสาลีประสบภัย ๓ อย่าง คือความอดอยากแร้นแค้น การเบียดเบียนจากอมนุษย์ และการแพร่ของโรคระบาด พระพุทธเจ้าทรงรับนิมนต์เสด็จไปโปรด พระองค์รับสั่งให้พระอานนท์สวดรัตนปรีต ที่กล่าวถึงคุณของพระรัตนตรัย ภัยดังกล่าวในเมืองนั้นจึงสงบลง ในอรรถกถาอีกคัมภีร์หนึ่งมีเรื่องเล่าว่า ในสมัยพุทธกาล เด็กคนหนึ่งจะถูกยักษ์จับกินภายใน ๗ วัน พระพุทธเจ้าจึงทรงแนะนำให้ภิกษุสวดพระปรีตตลอดเจ็ดคืน และพระองค์ได้เสด็จไปสวดด้วยพระองค์เองในคืนที่แปด

เด็กนั้นก็สามารถรอดพ้นจากภัยพิบัติของมนุษย์นั้นได้ มีอายุยืน ๑๒๐ ปี บิดามารดา จึงตั้งชื่อเด็กว่า อายุวัฒนกุมาร แปลว่า “เด็กผู้มีอายุยืน” เพราะรอดพ้นจากอันตราย ดังกล่าว

ประโยชน์ในอนาคต

เมื่อพระพุทธเจ้าพระนามว่าพุมุตตระเสด็จไปโปรดโกสิยขภูิล ฌ ภูเขานิสกะ ขภูิล ตนนั้นได้พบพระองค์แล้วเกิดโสมนัสปราโมทย์ นาดอกไม้มาประดับเป็นอาสนะที่ประทับ พระพุทธเจ้าได้ประทับนั่งเข้าผลสมาบัติในที่นั้นตลอดเจ็ดวัน โกสิยขภูิลได้ยื่นประนมมือ ระลึกถึงพระพุทธคุณตลอดเจ็ดวันเช่นกัน กุศลที่เกิดจากการระลึกถึงพระพุทธคุณนี้ ทำให้โกสิยขภูิลเกิดเป็นเทพบุตรในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ๓ หมื่นกัป เป็นท้าวสักกะจอมเทพ ๘๐ ขาติ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑,๐๐๐ ขาติ เป็นพระราชนับชาติไม่ถ้วน ในระหว่างนี้เมื่อ เกิดเป็นมนุษย์ก็เป็นเศรษฐีมีทรัพย์ และไม่เคยไปเกิดในอบายภูมิเลย ในภพสุดท้ายได้ ออกบวชเป็นพระภิกษุ ท่านปรากฏนามว่าพระสุภูติเถระ ได้รับตำแหน่งเอตทัคคะผู้เป็นเลิศ ในการเจริญญาณ ประกอบด้วยเมตตาและเป็นทักษิโณยบุคคล

อานิสงส์พระปริตร

โบราณจารย์ได้รวบรวมอานิสงส์ของพระปริตรไว้ดังนี้ คือ

๑. เมตตปริตร	ทำให้หลับเป็นสุข ตื่นเป็นสุข ไม่ฝันร้าย เป็นที่รักของมนุษย์ และอมนุษย์ทั้งหลาย เทพพิทักษ์รักษา ไม่มีภัยอันตราย จิตเกิดสมาธิง่าย ใบหน้าผ่องใส มีสิริมงคล ไม่หลงสติ ในเวลาเสียชีวิต และเกิดเป็นพรหมเมื่อบรรลุมุตตามาน
๒. ขันธปริตร	ป้องกันภัยจากอสรพิษและสัตว์ร้ายอื่นๆ
๓. โมรปริตร	ป้องกันภัยจากผู้คิดร้าย
๔. อาฏานาฎียปริตร	ป้องกันภัยจากอมนุษย์ ทำให้มีสุขภาพดี และมีความสุข
๕. โพชฌังคปริตร	ทำให้มีสุขภาพดี มีอายุยืน และพ้นจากอุปสรรคทั้งปวง
๖. ชัยปริตร	ทำให้ประสบชัยชนะและมีความสุขสวัสดิ์

๗. รัตนปริตร	ทำให้ได้รับความสวัสดิ์ พ้นจากอุปสรรคและอันตราย
๘. วัฏฏกปริตร	ทำให้พ้นจากอัคคีภัย
๙. มังคลปริตร	ทำให้เกิดสิริมงคลและปราศจากอันตราย
๑๐. ธัชคปริตร	ทำให้พ้นจากอุปสรรคอันตรายและการตกจากที่สูง
๑๑. อังคุลิมาลปริตร	ทำให้ปลอดภัย ป้องกันอุปสรรคและอันตราย
๑๒. อภยปริตร	ทำให้พ้นจากภัยพิบัติและไม่ฝนร้าย

ทรงแนะนำให้สวดพระปริตร

พระพุทธเจ้าทรงแนะนำให้พุทธบริษัทสวดพระปริตรเพื่อคุ้มครองตน เช่นใน
อภินายกสูตร มีพระพุทธดำรัสว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงเรียนมนต์คุ้มครองคืออภินายกปริตร พวก
เธอจงศึกษามนต์คุ้มครองคืออภินายกปริตร พวกเธอจงทรงจำมนต์คุ้มครองคือ
อภินายกปริตร ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย มนต์คุ้มครองคืออภินายกปริตร ประกอบด้วย
ประโยชน์ ย่อมเป็นไปเพื่อคุ้มครอง เพื่อรักษา เพื่อความไม่เบียดเบียน เพื่อความอยู่
เป็นสุขของภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา”

อนึ่ง พระพุทธองค์ตรัสไว้ในพระสูตรอื่นว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ตถาคตอนุญาตการแผ่เมตตาแก่พญานกทั้งสี่ตระกูล เพื่อ
คุ้มครองตน เพื่อรักษาตน เพื่อกระทำการป้องกันตน”

องค์ประกอบผู้สวดและผู้ฟัง

พระปริตรจะมีอานุภาพมาก เมื่อผู้สวดพระปริตรเพียบพร้อมด้วยองค์ ๓ คือ มี
เมตตาจิตมุ่งประโยชน์แก่ผู้ฟัง สวดถูกอักขร ไม่มีบทพยัญชนะที่ผิดพลาด และรู้ความหมาย
ของบทสวด แม้ผู้ฟังพระปริตรก็ต้องมีองค์ ๓ คือ ไม่เคยทำอนันตริยกรรม ๕ (ฆ่ามารดา
ฆ่าบิดา ฆ่าพระอรหันต์ ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนถึงยังพระโลหิตให้ห้อขึ้นไป และทำสังฆเภท)
ไม่มีมิจฉาทิฎฐิที่เห็นผิดว่ากรรมและผลกรรมไม่มี และเชื่อมั่นอานุภาพพระปริตรว่ามีจริง
สามารถคุ้มครองผู้ฟังได้

จำนวนพระปริตร

โบราณจารย์ได้จำแนกพระปริตรออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. จุลราชปริตร (เจ็ดตำนาน) มี ๗ ปริตร คือ

๑. มังคลปริตร	๒. รัตนปริตร
๓. เมตตปริตร	๔. ขันธปริตร
๕. โมรปริตร	๖. ธัคคปริตร
๗. อาฏานาฏิยปริตร	

๒. มหาราชปริตร (สิบสองตำนาน) มี ๑๒ ปริตร คือ

๑. มังคลปริตร	๒. รัตนปริตร
๓. เมตตปริตร	๔. ขันธปริตร
๕. โมรปริตร	๖. วัฏฏกปริตร
๗. ธัคคปริตร	๘. อาฏานาฏิยปริตร
๙. อังคุลิมาลปริตร	๑๐. โพชฌังคปริตร
๑๑. อภยปริตร	๑๒. ชัยปริตร

ลำดับพระปริตร

ลำดับพระปริตรในมิลินทปัญหาและคัมภีร์อรรถกถาต่างๆแตกต่างกัน ส่วนลำดับพระปริตรในบทสวดมนต์ไทยและพม่าเหมือนกัน ในพระปริตรฉบับนี้ ผู้แปลได้เรียงลำดับพระปริตรใหม่ เริ่มจากเมตตปริตร ขันธปริตร โมรปริตร อาฏานาฏิยปริตร และโพชฌังคปริตร ฯลฯ โดยเน้นพระปริตรที่กล่าวถึงเมตตาภาวนาและคุณของพระรัตนตรัยเป็นหลัก

พระปริตรที่ควรสวดเสมอ

ผู้ที่มีเวลาน้อยควรสวดพระปริตรที่สั้นและสำคัญ จึงควรสวดพระปริตร ๔ บทแรก คือ เมตตปริตร ขันธปริตร โมรปริตร และอาฏานาฏิยปริตร เมตตปริตรและขันธปริตร เน้นการเจริญเมตตาภาวนา โมรปริตรและอาฏานาฏิยปริตร เน้นการเจริญพระพุทธคุณ ผู้ที่มีสุขภาพไม่สมบูรณ์ควรสวดไพชฌักคปริตรอีกด้วย พระเถระชาวพม่าผู้ทรงพระไตรปิฎก คือท่านอาจารย์สิรินทาทิวงค์ เจ้าอาวาสวัดวิสุทธาราม จังหวัดย่างกุ้ง ประเทศสหภาพพม่า ก็มีความเห็นว่าควรสวดพระปริตร ๔ บทนั้นเสมอ

ก่อนจะสวดพระปริตรทุกครั้ง ผู้สวดควรสวดบทมหามัสการแล้วสมาทานศีลห้า หลังจากนั้น ให้สวดพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณ แล้วจึงสวดพระปริตร หรือคาถาอื่นๆต่อไป บทมหามัสการนั้นเป็นคำแสดงความนอบน้อมคุณทั้ง ๓ ของพระพุทธเจ้า คือ พระกรุณาคุณ พระวิสุทธิคุณ และพระปัญญาคุณ จึงเป็นบทที่ชาวพุทธนิยมสวดก่อนจะสวดมนต์ การสมาทานศีลทุกวันเป็นการรักษาศีลให้บริสุทธิ์อยู่เป็นนิตย์ การสวดสรรเสริญพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณ ก็เป็นการเจริญกรรมฐาน คือ พุทธานุสสติ ธรรมานุสสติ และสังฆานุสสติ บุคคลผู้หมั่นระลึกถึงคุณของพระรัตนตรัย จะเพิ่มพูนศรัทธาในพระศาสนาเป็นอย่างดี

นอกจากนั้นชาวพุทธควรสวดบทธรรมจักรทุกวันพระ จะส่งผลให้ป้องกันภัยอันตราย และทำให้ผู้สวดประสบความเจริญก้าวหน้าในชีวิต เพราะธรรมจักรเป็นพระธรรมเทศนาแรกที่กล่าวถึงอริยสัจสี่ จึงเป็นบทที่เทวดาเคารพบูชายิ่งนัก คนไทยในสมัยก่อนเชื่อว่าบุคคลที่สวดธรรมจักรนี้ทุกวันพระ แล้วอธิษฐานให้ครอบครัวหรือญาติพี่น้องมีความสุข จะมีผลานิสงส์ทำให้ผู้สวดและผู้ที่ยกย่องไปถึงมีความสุข แคล้วคลาดจากอุบัติเหตุ ทุกอย่างได้

อานุภาพของพระปริตรที่สวดด้วยจิตที่มีสมาธิแน่วแน่ จะแผ่ไปถึงแสนโกฏิจักรวาล ทำให้ผู้สวดได้รับผลานิสงส์มหาศาลหาประมาณมิได้ คนที่ไม่สวดพระปริตรจะไม่สามารถรับรู้านิสงส์ได้เลย เหมือนคนที่ไม่ได้รับประทานอาหารย่อมไม่อาจรับรู้รสอาหารและผลของการรับประทานได้ ดังนั้นขอให้พุทธบริษัทเชื่อมั่นอานุภาพพระปริตร หมั่นสวดพระปริตรอยู่เนืองนิตย์ และได้รับประโยชน์สุขทั่วกันทุกท่าน

พระปริตรธรรม

มหานมัสการ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาค ผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบด้วยพระองค์เอง
พระองค์นั้น

โบราณจารย์เรียกบทนี้ว่า มหานมัสการ คือ บทนอบน้อมที่สำคัญยิ่ง เนื่องจาก
เป็นบทแรกที่ชาวพุทธนิยมสวดนอบน้อมพระพุทธรูปเจ้า ความจริงแล้วบทนี้เป็นคำอุทาน
ที่เปล่งออกด้วยความปีติยินดีที่ซาบซึ้งในพระพุทธรูปคุณ ในสมัยพุทธกาลมีบุคคลหลายคน
ที่เปล่งอุทานคำนี้เพื่อนอบน้อมพระพุทธรูปเจ้า เช่น ท้าวสักกะ พราหมณ์พรหมายุ พราหมณ์
อารามทัณฑะ และนางธัญชาณี เป็นต้น ดังปรากฏในพระสูตรนั้นๆ

ไตรสรณคมน์

พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ.

ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ.

สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ.

ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธรูปเจ้าเป็นที่พึ่ง

ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรมเป็นที่พึ่ง

ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์เป็นที่พึ่ง

ทุติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ.

แม้ครั้งที่ ๒ ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธรูปเจ้า
เป็นที่พึ่ง

ทุติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ.

แม้ครั้งที่ ๒ ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรมเป็นที่พึ่ง

ทุติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ.

แม้ครั้งที่ ๒ ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์เป็นที่พึ่ง

ตะติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ.

แม้ครั้งที่ ๓ ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธรูปเจ้า
เป็นที่พึ่ง

ตะติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ.

แม้ครั้งที่ ๓ ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรมเป็นที่พึ่ง

ตะติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ.

แม้ครั้งที่ ๓ ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์เป็นที่พึ่ง

สมาทานศีล ๕

ปาณาติปาตา เวระมะณีสิกขาปะทัง สมาธิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท ที่งดเว้นจากการฆ่าสัตว์

อะทินนาทานา เวระมะณีสิกขาปะทัง สมาธิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท ที่งดเว้นจากการลักทรัพย์

กาเมสุมิจฉาจารา เวระมะณีสิกขาปะทัง สมาธิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท ที่งดเว้นจากการประพฤติดีกาม

มุสาวาทา เวระมะณีสิกขาปะทัง สมาธิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท ที่งดเว้นจากการพูดเท็จ

สุราเมรัยเมรัยปะมาทัฏฐานา เวระมะณีสิกขาปะทัง สมาธิยามิ.

ข้าพเจ้าขอสมาทานสิกขาบท ที่งดเว้นจากการดื่มของเมา คือสุราเมรัย

อันเป็นเหตุแห่งความประมาท

พระพุทฺธคุณ

อิติปิ โส ภะคะวา แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น

อะระหัง, เป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทฺธ, ตรัสรู้ชอบด้วยพระองค์เอง

วิชชาจะระณะสัมปันโน, ถึงพร้อมด้วยความรู้และความประพฤติ

สุคะโต, เป็นผู้เสด็จไปได้แล้ว

โลกะวิทู, ทรงรู้แจ้งโลก

อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ, ทรงเป็นสารถิฝึกบุคคลที่ควรฝึก ไม่มีใครยิ่งกว่า

สัตถา เทวะมะนุสสานัง, ทรงเป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

พุทฺธो, ทรงเป็นผู้รู้แจ้ง

ภะคะวา, ทรงเป็นผู้อธิบายธรรม

พระผู้มีพระภาค คือพระผู้มีภาคธรรมหรือบุญญาภินิหาร ๖ อย่าง อันได้แก่
อิสริยะ คือการควบคุมจิต, อัมมะ คือโลกุตระธรรม ๔, ยสะ คือเกียรติยศ, สิริ คือสิริ
มงคลทางพระวรกาย, กามะ คือความสำเร็จสมประสงค์ และปัตตะ คือความอุตสาหะ

พระธรรมคุณ

สวากขาโต ภาวะะตา ธัมโม.	พระธรรม อันพระผู้มีพระภาคตรัสไว้ดีแล้ว
สันทิฏฐิโก,	เป็นธรรมที่เห็นได้ด้วยตนเอง
อะกาลิโก,	ไม่ขึ้นกับกาล
เอหิปปัสสิโก,	เป็นธรรมที่ควรมาดู
โอปะนะยิโก,	ควรน้อมมาปฏิบัติ
ปัจจุตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ.	เป็นธรรมที่วิญญูชนพึงรู้ได้เฉพาะตน

พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคตรัสดีแล้ว คือ มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ และปริยัติธรรม ๑ เป็นธรรมที่ไพเราะโดยอรรถและพยัญชนะ ในเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุด พระธรรมที่เห็นได้ด้วยตนเอง คือโลกุตตรธรรม ๙ อันได้แก่ มรรค ๔ ผล ๔ และนิพพาน ๑ พระธรรมที่ไม่ขึ้นกับกาล คือมรรค ๔ ที่ส่งผลทันที พระธรรมที่ควรมาดู ควรน้อมมาปฏิบัติ และวิญญูชนพึงรู้ได้เฉพาะตน คือโลกุตตรธรรม ๙

พระสังฆคุณ

สุปะฏิปันโน ภาวะะโต สวากะสังโฆ.

พระอริยสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาค เป็นผู้ปฏิบัติดี
[ตามพระพุทธรูป]

อุชุปะฏิปันโน ภาวะะโต สวากะสังโฆ.

พระอริยสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาค เป็นผู้ปฏิบัติตรง
[ตามมรรคมาปฏิบัติ]

ญายะปะฏิปันโน ภาวะะโต สวากะสังโฆ.

พระอริยสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาค เป็นผู้ปฏิบัติเพื่อพระนิพพาน

สามิจิปะฏิปันโน ภาวะะโต สวากะสังโฆ.

พระอริยสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาค เป็นผู้ปฏิบัติที่ควรนับถือ

ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา,

ท่านเหล่านั้น คือบุรุษ ๔ คู่ กล่าวคือพระอริยบุคคล ๘ จำพวก

เอสะ ภาวะะโต สวากะสังโฆ. นี้แหละพระอริยสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาค

อาหุเนยโย, ผู้ควรรับสักการะ
ปาหุเนยโย, ผู้ควรแก้ของต้อนรับ
ทักษิณเนยโย, ผู้ควรรับทักษิณาทาน
อัญชลิกะระณีโย, ผู้ควรอัญชลีกรรม
อะนุตตะรัง ปุณฺณักเขตตัง โลกัสสะ. เป็นนาบุญอันประเสริฐของโลก

ตำนานเมตตปริตร

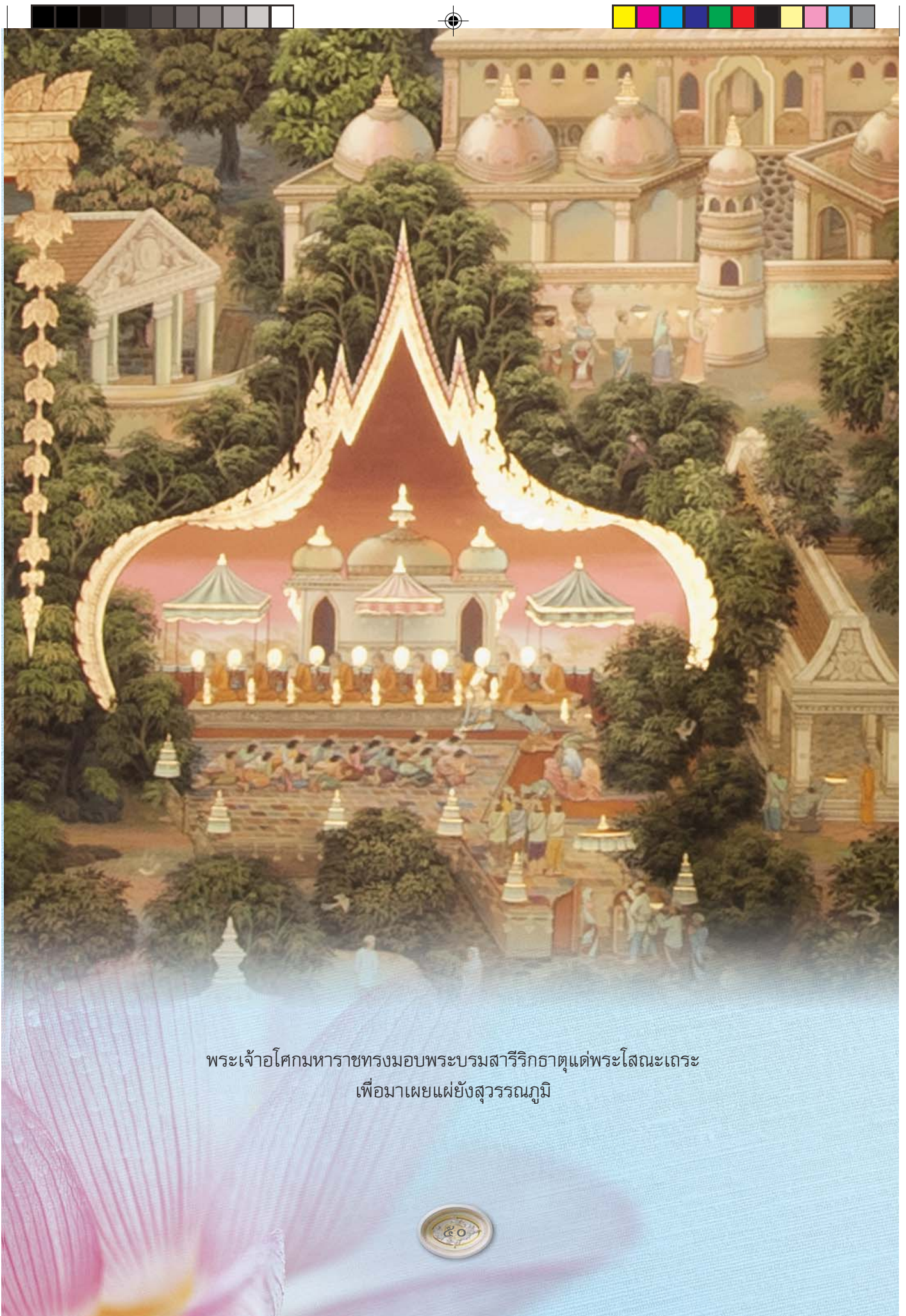
เมตตปริตร คือปริตรที่กล่าวถึงการเจริญเมตตา มีประวัติว่า สมัยหนึ่งเมื่อพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่วัดพระเชตวัน กรุงสาวัตถี มีภิกษุ ๕๐๐ รูปเรียนกรรมฐานจากพระพุทธองค์ แล้วเดินทางไปแสวงหาสถานที่ปฏิบัติธรรม พวกท่านได้ไปถึงไพรสณฑ์แห่งหนึ่ง ปะริชฌานว่าสถานที่นี้เหมาะสมแก่การเจริญสมณธรรม จึงตกลงใจอยู่จำพรรษาในที่นั้น ชาวบ้านก็มีจิตศรัทธา สร้างกุฏิถวายให้พำนักอยู่พลละหนึ่งหลังและอุปฐากด้วยปัจจัยสี่มิให้ขาดแคลน

เมื่อฝนตกพวกท่านจะเจริญกรรมฐานที่กุฏิ ครั้นฝนไม่ตกก็จะมาปฏิบัติที่โคนไม้ รุกขเทวดาผู้สิงสถิตอยู่ที่ต้นไม้ไม่อาจอยู่ในวิมานได้ เพราะผู้ทรงศีลมาอยู่ใต้วิมานของตน จึงต้องพากันลงมาอยู่บนพื้น เบื้องแรกคิดว่า พวกภิกษุคงจะอยู่ชั่วคราว ก็ทนรออยู่ชั่วคราว แต่เมื่อรู้ว่ามาจำพรรษาตลอดไตรมาส เกิดความไม่พอใจ คิดจะขับไล่ ให้กลับไป ในระหว่างพรรษา ฉะนั้นจึงพยายามหลอกหลอนด้วยวิธีต่างๆ เช่น ส้าแดงรูปร่างที่น่ากลัว ร้องเสียงโหยหวน ทำให้ได้รับกลิ่นเหม็นต่างๆ

ฝ่ายภิกษุพากันหวาดหวั่นตกใจต่ออารมณ์ที่น่ากลัวเหล่านั้น ไม่สามารถจะปฏิบัติธรรมได้โดยสะดวก จึงปรึกษากันว่าพวกเราไม่ควรจะอยู่ในสถานที่นี้ แต่ควรจะกลับไปจำพรรษาหลังในสถานที่อื่น และได้เดินทางกลับโดยไม่บอกลาชาวบ้าน เมื่อมาถึงวัดพระเชตวันได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าแล้วกราบทูลเรื่องนี้ แต่พระพุทธองค์ทรงเล็งเห็นว่าสถานที่เดิมเหมาะสมกับภิกษุเหล่านั้นมากกว่าที่อื่น จึงทรงแนะนำให้พวกท่านกลับไปสถานที่นั้น พร้อมกับตรัสสอนเมตตปริตรเพื่อเจริญเมตตาแก่รุกขเทวดา

เมื่อพวกภิกษุได้เรียนเมตตปริตรจากพระพุทธเจ้าแล้ว จึงเดินทางกลับไปยังสถานที่เดิม ก่อนจะเข้าสู่ราวป่า ก็ได้เจริญเมตตาภาวนาโดยสาธยายพระปริตรนี้ อานุภาพแห่งเมตตาทำให้อารมณ์ดีใจ อ่อนโยน มีไมตรี จึงไม่เบียดเบียนเหมือนก่อน ทั้งยังช่วยปรณินิบัติและคุ้มครองภัยอื่นๆ อีกด้วย ภิกษุเหล่านั้นได้พากันเพียรเจริญเมตตาภาวนา แล้วเจริญวิปัสสนาภาวนาต่อมา โดยใช้เมตตาเป็นบาทแห่งวิปัสสนา ทุกรูปได้บรรลุอรหัตผลภายในพรรษานั้น

พระเจ้าอโศกมหาราชทรงมอบพระบรมสารีริกธาตุแด่พระโสณเถระ
เพื่อมาเผยแผ่ยังสุวรรณภูมิ

เมตตปริตร

๑. กระระณียะมัตตะกุสะเลนะ
 ยันตะ สันตัง ปะทัง อะภิสะเมจจะ
 สักโก อุกุ จะ สุหุ จะ
 สุวะโจ จัสสะ มุทุ อะนะติมานิ.

ภิกษุผู้ฉลาดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ประสงค์จะบรรลุดแดนสงบ พึงอบรมสิกขาสาม
 ภิกษุนั้นพึงเป็นผู้อาจหาญ เป็นคนตรง แน่วแน่ วาง่าย อ่อนโยน ไม่ถือตัว

๒. สันตุสสะโก จะ สุภาโร จะ
 อัปปะกัจโจ จะ สัลละหุกะวุตติ
 สันตินทริโย จะ นิปะโก จะ
 อัปปะคัพโภ กุเลสุวะนะนุกิโธ.

พึงเป็นผู้สันโดษ เลี้ยงง่าย มีกิจธุระน้อย ดำเนินชีวิตเรียบง่าย มีอินทรีย์สงบ
 มีปัญญารักษาตน มีการสำรวมกายวาจาใจ ไม่พัวพันกับสกุลงทั้งหลาย

๓. นะ จะ ขุททะมาจะเร ภิญฺจิ
 เยนะ วิญญู ปะเร อุปะวะเทยยุง
 สุขิโน ะ เขมิโน โหนตุ
 สัพพะสัตตทา ะวันตุ สุขิตัตตทา.

ไม่พึงประพฤตสิ่งเล็กน้อยอะไรๆ ที่จะเป็เหตุให้ผู้รู้ตำหนิ [พึงแผ่เมตตาว่า] ขอ
 สัตว์ทั้งปวงจงเป็นผู้มีความสุขกาย สุขใจ ปลอดจากภัยทั้งปวงเถิด

๔. เย เกจิ ปาณะภูตัตถิ
 ตะสา วา ถาวะรา ะนะวะเสสา
 ทีฆา วา เย ะ มะหันตา
 มัชฌิมา รัสสะกา อะณุกะกุลา.

สัตว์ทั้งหลายที่มีความหวาดกลัวก็ดี ที่มันคงก็ดี ทั้งหมด ทั้งที่มีกายยาว ใหญ่
 ปานกลาง สั้น เละเอียด หรือหยาบ

๕. ทิฏฐา วา เย ะ อะทิฏฐา
 เย ะ ทูเร ะสันติ อะวิทูเร
 ภูตา ะ สัมปะเวสี ะ
 สัพพะสัตตทา ะวันตุ สุขิตัตตทา.

ทั้งที่เคยเห็นหรือไม่เคยเห็น อยู่ไกลหรือใกล้ ที่เกิดแล้วหรือที่กำลังแสวงหาที่เกิด
 สัตว์ทั้งปวงเหล่านั้น จงมีความสุขกาย สุขใจเถิด

๖. นะ ปะโร ปะรัง นิกุพเพถะ
 นาติมัญญะถะ กัตถะจิ นะ กัญจิ
 พยาโรสะนา ปะฏิฆะสัณญะ
 นาญญะมัญญัสสะ ทุกขะมิจเจยยะ.

บุคคลไม่พึงหลงกลวงกัน ไม่พึงดูหมิ่นใครในที่ไหน ไม่พึงปรารถนาทุกข์แก่กันและกัน
 ด้วยการเบียดเบียนหรือด้วยใจมุ่งร้าย

๗. มาตา ยะธา นิยัง ปุตตะ
 มายุสา เอกะปุตตะมะนุรักเข
 เอวัมปิ สัพพะภูเตสุ
 มานะสัง ภาวะเย อะปะริมาณัง.

มารดาถนอมบุตรคนเดียวของตนด้วยชีวิตฉันใด บุคคลพึงเจริญเมตตาจิต ไม่มี
 ประมาณในสัตว์ทั้งปวงฉันนั้น

๘. เมตตัญจะ สัพพะโลกัสมิ
 มานะสัง ภาวะเย อะปะริมาณัง
 อุทัง อะโธ จะ ติริยัญจะ
 อะสัมพาธัง อะเวระมะสะปัตตัง.

บุคคลพึงเจริญเมตตาจิต อันไม่มีประมาณ ไม่มีขอบเขต ไม่มีเวร ไม่มีศัตรู ในสัตว์โลก
 ทั้งหมด ทั้งในอรูปภูมิเบื้องบน รูปภูมิเบื้องกลาง และกามาวจรภูมิเบื้องต่ำ

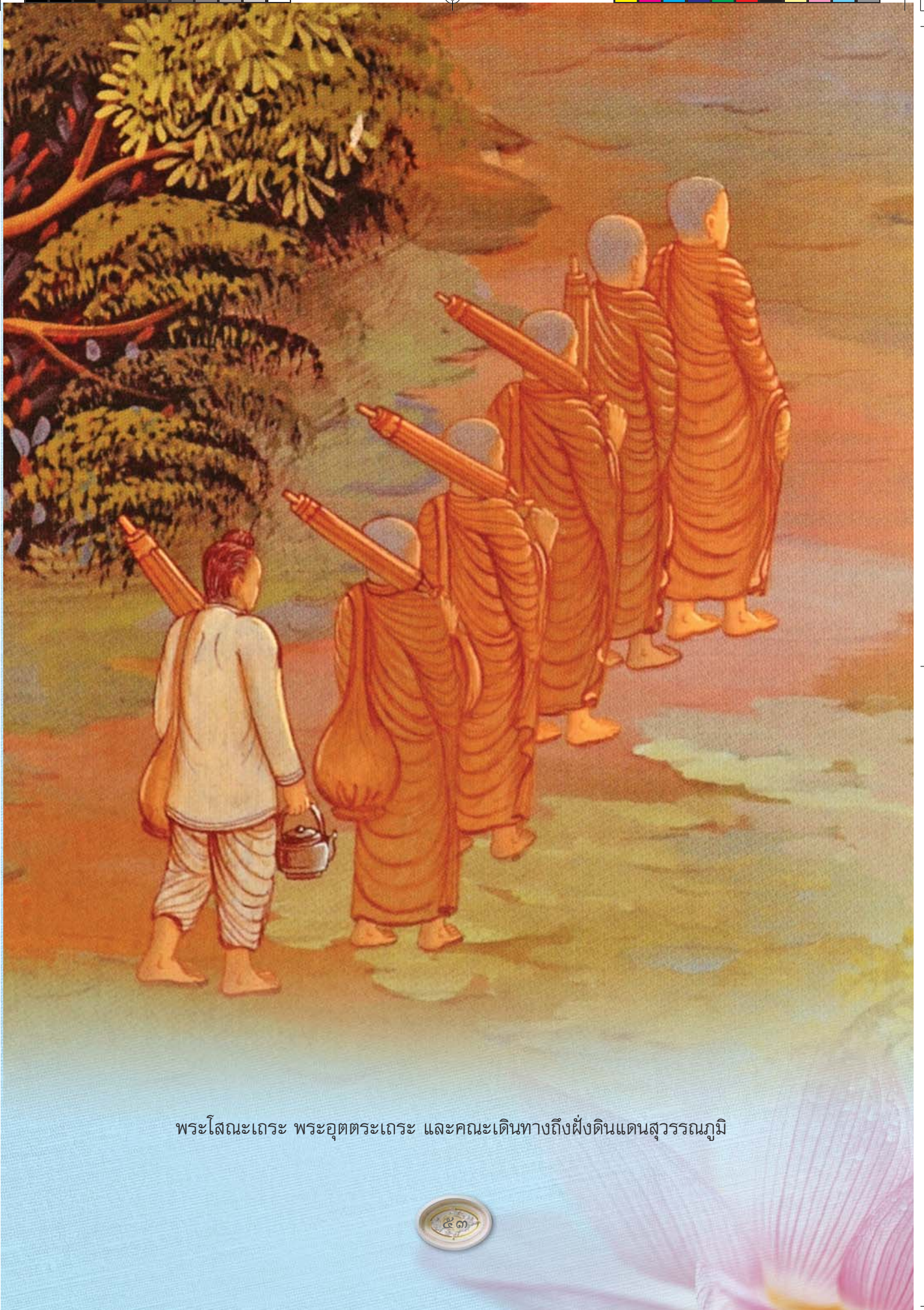
๙. ติฏฐัง จะรัง นิสินโน ะ
 สะยาโน ยาวะตาสสะ วิตะมิตโธ
 เอตัง สะติง อะธิญะเยยยะ
 พุรหมะเมตัง วิหาระมิธะ มาหุ.

เมื่อยืน เดิน นั่ง หรือนอน พึงเป็นผู้ปราศจากความง่วง ตั้งสติอย่างนี้ไว้ พระ-
 พุทธเจ้าทั้งหลายตรัสการปฏิบัติเช่นนี้ว่า เป็นความประพฤติดันประเสริฐในพระศาสนา

๑๐. ทิฏฐิญจะ อะนุปะคัมมะ
 สีละวา ทัสสะเนนะ สัมปันโน
 กาเมสุ วิเนยยะ เคธัง
 นะ หิ ชาตุคคัพพะเสยยะ ปุณะเรติ.

บุคคลผู้นั้นจะไม่กล่าวร้ายความเห็นผิด เป็นผู้บริบูรณ์ด้วยศีล ถึงพร้อมด้วยความ
 เห็นชอบ เมื่อขจัดความยินดีในกามได้แล้ว ย่อมไม่เข้าถึงการเกิดในภพอีกอย่างแน่นอน

พระโสณะเถระ พระอุตตระเถระ และคณะเดินทางถึงฝั่งดินแดนสุวรรณภูมิ

ตำนานขันธปริตร

ขันธปริตร คือพระปริตรที่กล่าวถึงการเจริญเมตตาแก่พญางูทั้ง ๔ ตระกูล และเจริญเมตตาแก่สรรพสัตว์ มีประวัติว่า เมื่อพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่วัดพระเชตุวัน กรุงสาวัตถี มีภิกษุรูปหนึ่งถูกงูกัด เหล่าภิกษุได้กราบทูลความนี้แด่พระพุทธองค์ พระองค์ตรัสว่า ภิกษุนั้นถูกงูกัดเพราะไม่ได้แผ่เมตตาแก่พญางูทั้ง ๔ ตระกูล ผู้แผ่เมตตาแก่พญางูเหล่านั้นจะไม่ถูกงูกัด แล้วตรัสสอนให้แผ่เมตตาแก่พญางูทั้ง ๔ ตระกูล คือ งูตระกูลวิรูปักษ์ งูตระกูลเอราภถ งูตระกูลฉัพยาบุตร และงูตระกูลกัณหาโคตม

ในอรรถกถาชาดกมีประวัติดังนี้ เมื่อภิกษุรูปหนึ่งถูกงูกัด พระพุทธเจ้าตรัสว่าเราเคยสอนขันธปริตรในขณะที่ยังเป็นพระโพธิสัตว์อยู่ คือเมื่อพระองค์เสวยพระชาติเป็นฤาษีที่ป่าหิมพานต์ ได้พำนักอยู่ร่วมกับฤาษีเป็นจำนวนมาก ในขณะนั้นมีฤาษีตนหนึ่งถูกงูกัดเสียชีวิต จึงสอนขันธปริตรแก่พวกฤาษีเพื่อป้องกันภัยจากอสรพิษ

ขันธปริตร

๑. วิรูปักเขติ เม เมตตัง เมตตัง เอราปะเทติ เม
ฉัพยาปุตเตติ เม เมตตัง เมตตัง กัณหาโคตะมะเกติ จะ.

ข้าพเจ้าขอแผ่เมตตาจิตในงูตระกูลวิรูปักษ์ ข้าพเจ้าขอแผ่เมตตาจิตในงูตระกูลเอราภถ ข้าพเจ้าขอแผ่เมตตาจิตในงูตระกูลฉัพยาบุตร ข้าพเจ้าขอแผ่เมตตาจิตในงูตระกูลกัณหาโคตม

๒. อะปาทะเกติ เม เมตตัง เมตตัง ทวิปาทะเกติ เม
จะตุปะเทติ เม เมตตัง เมตตัง พะหุปะเทติ เม.

ข้าพเจ้าขอแผ่เมตตาจิตในสัตว์ไม่มีเท้า ข้าพเจ้าขอแผ่เมตตาจิตในสัตว์สองเท้า ข้าพเจ้าขอแผ่เมตตาจิตในสัตว์สี่เท้า ข้าพเจ้าขอแผ่เมตตาจิตในสัตว์ที่มีเท้ามาก

๓. มา มัง อะปาทะโก หิงสิ มา มัง หิงสิ ทวิปาทะโก
มา มัง จะตุปะโท หิงสิ มา มัง หิงสิ พะหุปะโท.

สัตว์ที่ไม่มีเท้าอย่าได้เบียดเบียนข้าพเจ้า สัตว์ที่มีสองเท้าอย่าได้เบียดเบียนข้าพเจ้า สัตว์ที่มีสี่เท้าอย่าได้เบียดเบียนข้าพเจ้า และสัตว์ที่มีเท้ามากอย่าได้เบียดเบียนข้าพเจ้า

๔. สัพเพ สัตตา สัพเพ ปาณา สัพเพ ภูตา จะ เกวละ
สัพเพ ภิกฺขุราณี ปัสสันตุ มา กัญฺจิ ปาปะมะคมา.

ขอสัตว์ทั้งปวง ปราณชาติทั้งปวง สัตว์ที่เกิดแล้วทั้งปวงทั้งหมด จงประสบความ
เจริญทุกผู้ ขอความทุกข้ออย่าได้เข้าถึงใครๆเลย

๕. อัปปะมาโณ พุทฺโธ, อัปปะมาโณ อัมโม,
อัปปะมาโณ สังโฆ, ปะมาณะวันตานิ สะริสะปานิ,
อะหิ วิจฉิกา สะตะปะที อุณณะนาภิ สะระพู มุสิกกา.

พระพุทธเจ้าทรงพระคุณหาประมาณมิได้ พระธรรมทรงพระคุณหาประมาณมิได้
พระสงฆ์ทรงพระคุณหาประมาณมิได้ แต่สัตว์เลื้อยคลานคือ งู แมงป่อง ตะขาบ แมงมุม
ตุ๊กแก และหนู เป็นสัตว์ที่ประมาณได้

๖. กะตา เม รักขา. กะตัง เม ปะริตตัง. ปะฎิกกะมันตุ ภูตานิ. โสหัง นะโม
ภะคะวะโต, นะโม สัตตันทัง สัมมาสัมพุทธานัง.

ข้าพเจ้าได้คุ้มครองตนแล้ว ข้าพเจ้าได้ป้องกันตนแล้ว เหล่าสัตว์จงหลีกไป ข้าพเจ้า
ขอนอบน้อมพระผู้มีพระภาค ขอนอบน้อมพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้ง ๗ พระองค์

ตำนานโมรปริตร

โมรปริตร คือปริตรของนกยูง เป็นพระปริตรบทหนึ่งทีกล่าวถึงคุณของพระ
พุทธเจ้า แล้วน้อมพระพุทธานุมาพิทักษ์คุ้มครองให้มีความสุขสวัสดิ มีประวัติว่า สมัยหนึ่ง
ครั้งพระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นนกยูงทองอาศัยอยู่บนเขาทัณฑกหิรัญบรรพต ในป่า
หิมพานต์ พระโพธิสัตว์ได้ฟังดูพระอาทิตย์ในเวลาพระอาทิตย์อุทัย แล้วรำยมนต์สาธยาย
สองคาถาแรกว่า **อุเทตะยัง** เป็นต้น แล้วจึงออกแสวงหาอาหาร ครั้นกลับจากการ
แสวงหาอาหารในเวลาพระอาทิตย์อัสดง ก็ฟังดูพระอาทิตย์พร้อมกับรำยมนต์สาธยาย
สองคาถาหลังว่า **อะเปตะยัง** เป็นต้น นกยูงทองจึงแคล้วคลาดจากอันตรายทุกอย่างด้วย
มนต์บทนี้

วันหนึ่งพราณปาจากหมู่บ้านใกล้เมืองพาราณสีได้พบนกยูงทองโดยบังเอิญ จึงบอก
ความนั้นแก่บุตรของตน ขณะนั้นพระนางเขมาเทวีมีพระเจ้าพาราณสี ทรงพระสุบินว่า
พระนางเห็นนกยูงทองแสดงธรรมอยู่ จึงกราบทูลพระสวามีว่าทรงประสงค์จะฟังธรรมของ
นกยูงทอง ท้าวเธอจึงรับสั่งให้พราณปาสืบหา พราณปาที่เคยได้ยินคำบอกเล่าของบิดา
ได้มาราบทูลว่า นกยูงทองมีอยู่จริงที่เขาทัณฑกหิรัญบรรพต ท้าวเธอจึงทรงมอบหมาย
ให้เขาจับนกยูงทองมาถวาย

พรานป่าคนนั้นได้เดินทางไปป่าหิมพานต์ แล้ววางบ่วงดักนกยูงทองไว้ทุกแห่งในที่
นกยูงหาอาหาร แม้เวลาผ่านไปถึง ๗ ปีเขาก็ยังจับไม่ได้ เพราะนกยูงทองแคล้วคลาดบ้าง
บ่วงไม่แล่นบ้าง จนในที่สุดพรานป่าได้เสียชีวิตอยู่ในป่านั้น ฝ่ายพระนางเขมาเทวีก็ประชวร
สิ้นพระชนม์ เพราะเสียพระทัยที่ไม่สมพระประสงค์ พระเจ้าพาราณสีจึงทรงพิโรธแล้ว
ได้รับสั่งให้จาริกอักษรลงในแผ่นทองว่า ผู้กินเนื้อมนุษย์ที่เขาทดทกหรือบุรพต จะ
ไม่แก่ไม่ตาย ต่อมาภายหลังไม่นานพระองค์ก็สิ้นพระชนม์ พระราชาองค์อื่นที่ทรงครอง
ราชย์สืบต่อมาทรงพบข้อความนั้น จึงทรงส่งพรานป่าไปจับนกยูงทอง แต่ไม่มีใครสามารถ
จับได้ กาลเวลาได้ล่วงเลยไปจนเปลี่ยนพระราชชาติถึง ๖ พระองค์

ครั้นถึงสมัยพระราชองค์ที่ ๗ พระองค์ก็รับสั่งให้พรานป่าไปจับนกยูงทองนั้นอีก
พรานคนนั้นฉลาดหลักแหลม สังเกตการณ์อยู่หลายวันก็รู้ว่า นกยูงทองไม่ติดบ่วงเพราะมี
มนต์ขลัง ก่อนออกหาอาหารจะทำพิธีรำมนต์ จึงไม่มีใครสามารถจับได้ เขาคิดว่าจะ
ต้องจับนกยูงทองก่อนที่จะรำมนต์ จึงได้นำนางนกยูงตัวหนึ่งมาเลี้ยงให้เชื่อง แล้ว
นำไปปล่อยไว้ที่เชิงเขา โดยดักบ่วงอยู่ใกล้ๆ จากนั้นได้ทำสัญญาณให้นางนกยูงรำแพน
ส่งเสียงร้อง นกยูงทองเมื่อได้ยินเสียงนางนกยูง ก็ลืมสาธยายมนต์คุ้มครองตน เผลอตัว
บินไปหานางนกยูงโดยเร็ว จึงติดบ่วงที่ดักไว้ ครั้นแล้วพรานป่าได้นำนกยูงทองพระโพธิสัตว์
ไปถวายพระเจ้าพาราณสี

เมื่อพระโพธิสัตว์เข้าเฝ้าพระเจ้าพาราณสีแล้ว ได้ทูลถามว่า **“เพราะเหตุไรพระองค์
จึงจับหม่อมฉันมา”**

ท้าวเธอตรัสว่า **“เพราะมีจาริกว่าผู้กินเนื้อมนุษย์ จะไม่แก่ ไม่ตาย”**

พระโพธิสัตว์ทูลว่า **“ผู้กินเนื้อหม่อมฉันจะไม่ตาย แต่หม่อมฉันจะต้องตายมิใช่หรือ”**

ท้าวเธอตรัสว่า **“ถูกแล้ว เจ้าจะต้องตาย”**

พระโพธิสัตว์ทูลว่า **“เมื่อหม่อมฉันจะต้องตาย แล้วผู้กินเนื้อหม่อมฉัน จะไม่ตาย
ได้อย่างไร”**

ท้าวเธอตรัสว่า **“เพราะเจ้ามีขนสีทอง จึงทำให้ผู้กินเนื้อเจ้าไม่ตาย”**

พระโพธิสัตว์ทูลว่า **“หม่อมฉันมีขนสีทองก็เพราะภพก่อนเคยเกิดเป็นพระเจ้า
จักรพรรดิในพระนครพาราณสีนี้ ได้รักษาเบญจศีลเป็นนิตย์และชักชวนให้ราษฎรรักษา”**

หลังจากนั้นพระโพธิสัตว์ได้ทูลเรื่องที่พระองค์เคยฝังราชรถที่ประทับของพระเจ้า
จักรพรรดิไว้ที่สระมณฑลโบกขรณี พระเจ้าพาราณสีได้รับสั่งให้ไขน้ำออกจากสระแล้วกู้
ราชรถขึ้นมา จึงทรงเชื่อคำพระโพธิสัตว์ หลังจากนั้นพระโพธิสัตว์ได้ถวายโอวาทพระราชา
ให้ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท แล้วเสด็จกลับไปยังป่าหิมพานต์ตามเดิม

ชาวบ้านมีความศรัทธาในพระโสณะเถระจึงร่วมมือกันสร้างกุฏิสงฆ์ถวาย
และสร้างพระเจดีย์ทรงบาตรคว่ำ
เพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุไว้ในองค์พระเจดีย์

โมรปริตร

๑. อุเทตะยัง จักขมา เอกะราชา
หะริสสะวันโน ปะกะวิปะภาโส
ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวันณัง ปะกะวิปะภาสัง
ตะยาชชะ คุตตา วิหะเรมุ ทิวะสัง.

พระอาทิตย์ผู้เป็นดวงตาของโลก ผู้ยิ่งใหญ่พระองค์นี้เสด็จอุทัยขึ้น ทรงพระรัศมีสีทองสาดส่องปฐพี ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าขอนมัสการพระอาทิตย์ผู้ทรงรัศมีสีทองสาดส่องปฐพี พระองค์นั้น พระองค์ได้คุ้มครองข้าพระองค์ในวันนี้แล้ว ขอให้ข้าพระองค์มีชีวิตที่ยืนอยู่ตลอดวัน

๒. เย พุราหุมะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม
เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ
นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา
นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา
อิมัง โส ปะริตตัง กัตวา โมโร จะระติ เอสะนา.

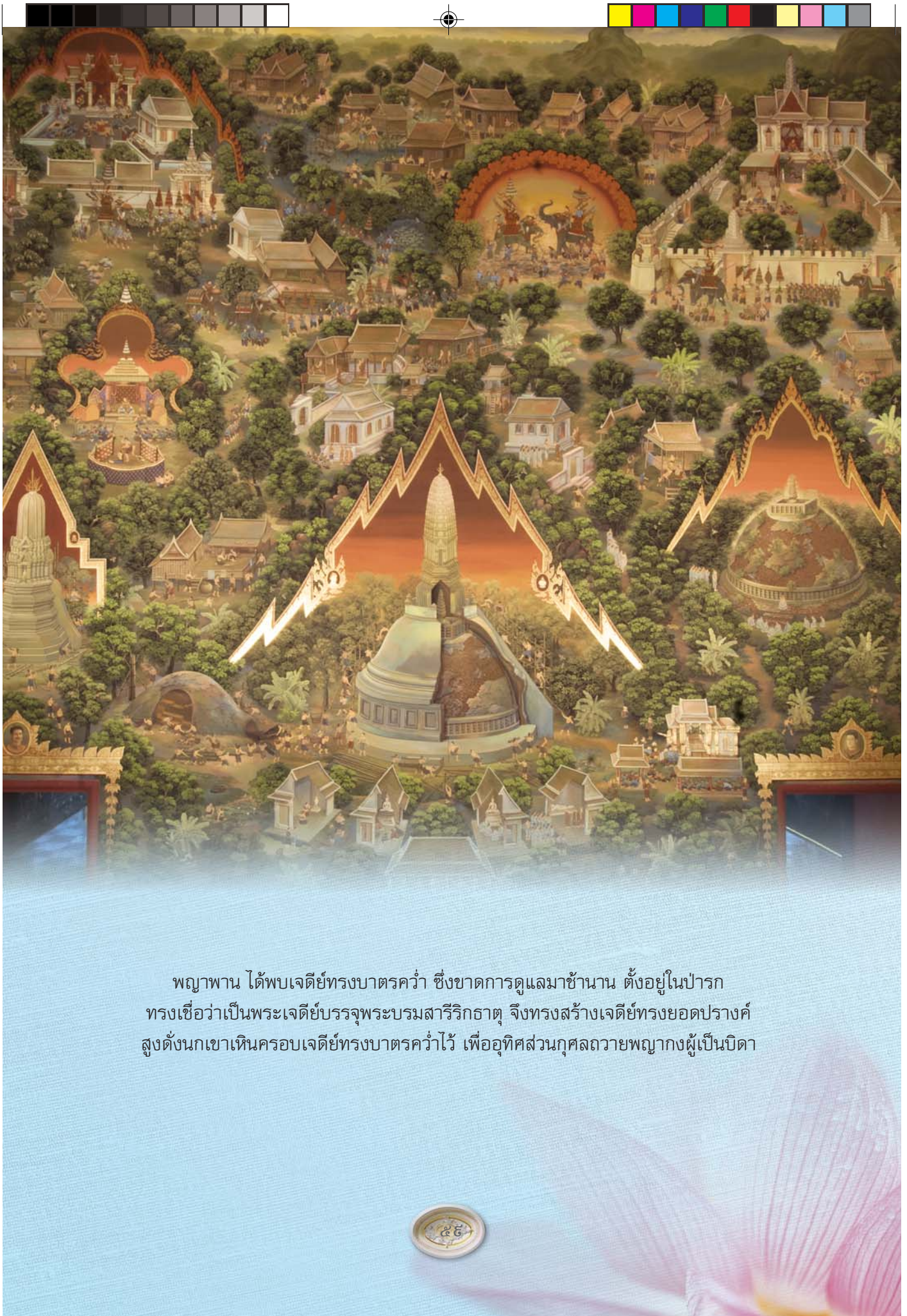
พระพุทธเจ้าเหล่าใด ทรงรู้แจ้งธรรมทั้งปวง ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าเหล่านั้น ขอพระพุทธเจ้าเหล่านั้น จงคุ้มครองข้าพเจ้า ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ขอนอบน้อมแด่พระโพธิญาณ ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าผู้หลุดพ้นแล้ว ขอนอบน้อมแด่วิมุตติธรรม เมื่อนกยูงนั้นสาธยายพระปริตรอย่างนี้แล้ว จึงออกแสวงหาอาหาร

๓. อะเปตะยัง จักขมา เอกะราชา
หะริสสะวันโน ปะกะวิปะภาโส
ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวันณัง ปะกะวิปะภาสัง
ตะยาชชะ คุตตา วิหะเรมุ รัตติง.

พระอาทิตย์ผู้เป็นดวงตาของโลกผู้ยิ่งใหญ่พระองค์นี้เสด็จอัสดงคต ทรงพระรัศมีสีทองสาดส่องปฐพี ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าขอนมัสการพระอาทิตย์ ผู้ทรงรัศมีสีทองสาดส่องปฐพีพระองค์นั้น พระองค์ได้คุ้มครองข้าพระองค์ในวันนี้แล้ว ขอให้ข้าพระองค์มีชีวิตที่ยืนอยู่ตลอดราตรี

๔. เย พุราหุมะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม
เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ
นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา
นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา
อิมัง โส ปะริตตัง กัตวา โมโร วาสะมะกัปปะยิ.

พญาพาน ได้พบเจดีย์ทรงบาตรคว่ำ ซึ่งขาดการดูแลมาช้านาน ตั้งอยู่ในป่ารก
ทรงเชื่อว่าเป็นพระเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ จึงทรงสร้างเจดีย์ทรงยอดปรางค์
สูงตั้งนขาเหินครอบเจดีย์ทรงบาตรคว่ำไว้ เพื่ออุทิศส่วนกุศลถวายพญาทองผู้เป็นบิดา

พระพุทธเจ้าเหล่าใดทรงรู้แจ้งธรรมทั้งปวง ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าเหล่านั้น ขอพระพุทธเจ้าเหล่านั้นจงทรงคุ้มครองข้าพเจ้า ขอนอบน้อมแต่พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ขอนอบน้อมแต่พระโพธิญาณ ขอนอบน้อมแต่พระพุทธเจ้าผู้ทรงหลุดพ้นแล้ว ขอนอบน้อมแต่วิมุตติธรรม เมื่อนกยุงนั้นสาธยายพระปริตรอย่างนี้แล้วจึงนอน

ตำนานอาฏานาฏิยปริตร

อาฏานาฏิยปริตร คือปริตรของท้าวภูเวงผู้ครองนครอาฏานาฏา เพราะเป็นพระปริตรที่ท้าวภูเวงได้นำมากราบทูลพระพุทธเจ้า พระปริตรนี้กล่าวถึงพระนามพระพุทธเจ้า ๗ พระองค์ และทรงคุณพระพุทธเจ้าเหล่านั้น รวมทั้งอ้างอาณูภาพพระพุทธเจ้าและเทวานุภาพมาพิทักษ์ให้มีความสุขสวัสดิ มีประวัติว่าสมัยหนึ่ง เมื่อพระพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ ภูเขาคิชฌกูฏ แขวงกรุงราชคฤห์ ท้าวจตุมหาราชทั้ง ๔ คือ ท้าวอตรฐ ท้าววิรุฬหก ท้าววิรูปักษ์ และท้าวภูเวง ได้มาเฝ้าพระพุทธเจ้าในมัชฌิมยามแห่งราตรี ขณะนั้นท้าวภูเวงได้กราบทูลว่า อมนุษย์บางพวกเลื่อมใสพระองค์ บางพวกไม่เลื่อมใส แต่ส่วนใหญ่ยังไม่เลื่อมใส เพราะพระองค์ตรัสสอนให้ละเว้นจากอกุศลกรรม มีปาณาติบาตเป็นต้น แต่พวกเขาไม่สามารถละเว้นได้ จึงไม่พอใจคำสอนที่ขัดแย้งกับความประพฤติดของตน เมื่อภิกษุไปปฏิบัติธรรมในป่าเปลี่ยว อมนุษย์เหล่านั้นอาจจะรบกวนได้ จึงขอให้พระองค์ทรงรับเอาเครื่องคุ้มครองคืออาฏานาฏิยปริตรไว้ แล้วประทานแก่พุทธบริษัทเพื่อสาธยายคุ้มครองตน และเพื่อให้ อมนุษย์เกิดความเลื่อมใสพระศาสนา หลังจากนั้นท้าวภูเวงได้กราบทูลคาถา เป็นต้นว่า **วิปัสสิสสะ จะ นะมัตถุ** เมื่อทำวามหาราชเหล่านั้นเสด็จกลับแล้ว พระพุทธเจ้าจึงทรงนำมาตรัสแก่พุทธบริษัทในภายหลัง

อาฏานาฏิยปริตร

๑. วิปัสสิสสะ จะ นะมัตถุ

สิขิสสะปิ จะ นะมัตถุ

จักขุมันตัสสะ สิริมะโต

สัพพะภูตานุกัมปิโน.

ขอนอบน้อมพระวิปัสสิพุทธเจ้า ผู้ทรงพระจักขุ ทรงพระสิริ ขอนอบน้อมแต่พระสิขี พุทธเจ้า ผู้ทรงอนุเคราะห์สัตว์ทั้งปวง

๒. เวสสะภุสสะ จะ นะมัตถุ นุหะตะกัสสะ ตะปัสสิโน
 นะมัตถุ กะกุสันธัสสะ มาระเสนาปะมัททิโน.

ขอนอบน้อมพระเวสสุพุทธเจ้า ผู้ชำระกิเลสได้แล้ว มีตบะ ขอนอบน้อม
 พระกุสันธ พุทธเจ้า ผู้ทรงเอาชนะมารและกองทัพได้

๓. โกณาคะมะณัสสะ นะมัตถุ พราหฺมะณัสสะ วุสีมะโต
 กัสสะปัสสะ จะ นะมัตถุ วิปะมุตตัสสะ สัพพะธิ.

ขอนอบน้อมพระโกณาคมนพุทธเจ้า ผู้ลอยบาปแล้ว อยู่จบพรหมจรรย์ ขอนอบน้อม
 พระกัสสปพุทธเจ้า ผู้หลุดพ้นแล้วจากกิเลสทั้งปวง

๔. อังคีระสัสสะ นะมัตถุ สักกะปุตตัสสะ สิริมะโต
 โย อิมัง ธัมมัง เทเสสิ สัพพะทุกขะปะนุหะนัง.

ขอนอบน้อมพระศากยบุตรพุทธเจ้า ผู้ทรงพระฉัพพวรรณรังสี ผู้ทรงสิริ ผู้ทรงแสดง
 ธรรมขจัดทุกข์ทั้งปวง

๕. เย จาปี นิพพุตา โลเก ยะถาภูตัง วิปัสสิสุง
 เต ชะนา อะปิสุณายะ มะหันตา วิตะสาระทา.

อนึ่ง พระอรหันต์เหล่าใดในโลกดับกิเลสได้แล้ว รู้แจ้งตามความเป็นจริง
 พระอรหันต์เหล่านั้นปราศจากวาทะจาม่งร้าย เป็นผู้ยิ่งใหญ่ ไม่สะทกสะท้าน

๖. หิตัง เทวะมะนุสสานัง ยัง นะมัสสันติ โคตะมัง
 วิชชาจะระณะสัมปันนัง มะหันตัง วิตะสาระทัง.

ท่านเหล่านั้นย่อมนมัสการพระโคตมะ ผู้ทรงเกื้อกูลเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย
 ผู้ถึงพร้อมด้วยความรู้และความประพฤดี ผู้ยิ่งใหญ่ ผู้ไม่สะทกสะท้าน

๗. เอเต จัญญะ จะ สัมพุธา อะเนกะสะตะโกฏิโย
 สัพเพ พุทธาสะมะสมา สัพเพ พุทธา มะหิทธิกา.

พระสัมพุทธเจ้า ๗ พระองค์เหล่านั้น และพระสัมพุทธเจ้าหลายร้อยโกฏิเหล่าอื่น
 ทุกพระองค์เสมอด้วยพระพุทธเจ้าผู้ไม่มีใครเปรียบ ทุกพระองค์ล้วนทรงฤทธิ์ยิ่งใหญ่

๘. สัพเพ ทะสะพะลุเปตา เวสาร์ชเชหุปาคะตา
 สัพเพ เต ปะฏิขานันติ อาสะกัง ฐานะมุตตะมัง.

พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ ทรงพระทศพลญาณและพระเวสาร์ชฌญาณ ทรงยืนยัน
 ความตรัสรู้อันประเสริฐแก่ล้ากัลยาของพระองค์

๙. สีหะนาทัง นะทันเตเต ปะริสาสุ วิสาระทา
 พุรุมะจักกัง ปะวัตเตนติ โลเก อัมปะฏิวัตตियัง.

พระพุทธเจ้าเหล่านี้ ทรงปราศจากความครั่นคร้าม บันลือสีหนาทในท่ามกลาง
 พุทธบริษัท ประกาศธรรมจักรอันประเสริฐในโลก ไม่มีผู้ใดจะคัดค้านได้

๑๐. อุเปตา พุทธะธัมเมติ อัญญาระสสะหิ นายะกา
พาทติงสะลักขะณูปเตตา สิตานุพฺยัญชนะนาธะรา.

พระองค์ทรงเป็นผู้นำ ทรงคุณสมบัติของพระพุทธเจ้า ๑๘ ประการ ทรงประกอบด้วย
พระพุทโธลักษณะ ๓๒ และพระอนุลักษณะ ๘๐

๑๑. พุยามัปปะภายะ สัมปะภา สัมเพ เต มุนิญญะรา
พุทธา สัมพัญญโน เอเต สัมเพ ขิณาสะวา ชินา.

พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ทรงพระฉัพพวรรณรังสีโดยรอบหนึ่งว่า ทรงเป็นมุนี ผู้ประเสริฐ
รู้แจ้งธรรมทั้งปวง สิ้นอาสวะ และเป็นผู้ชนะ

๑๒. มะหัมปะภา มะหาเตชา มะหาปัญญา มะหัมพะลา
มะหาการุณิกา อีรา สัมเพสานัง สุขาวะหา.

พระองค์ทรงมีพระรัศมีสว่างไสว มีเดชมาก มีปัญญามาก มีกำลังมาก มีความกรุณาใหญ่
หลวงมั่นคง ประทานความสุขแก่ชนทั้งปวง

๑๓. ทีปา นาถา ปะติฏฐา จะ ตาณา เลณา จะ ปาณินัง
คะตัม พันธุมะหัสสาสา สะระณา จะ หิเตสิโน.

พระองค์ทรงเป็นที่พัก ที่พึ่ง ที่พึ่งนัก ค้ำครอง ที่หลบภัยของเหล่าสัตว์ ทรงเป็น
ที่ไป เป็นญาติ เป็นผู้อุปถัมภ์ เป็นผู้จัดทุกข์ และกระทำประโยชน์

๑๔. สะเทวะกัสสะ โลกัสสะ สัมเพ เอเต ปะรายะณา
เตสาหัง สิริสะ ปาเท วันทามิ ปุริสุตตะเม.

พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ ทรงเป็นที่พึ่งของชาวโลกและเทวดา ข้าพระองค์ขอน้อม
ไหว้พระบาทบุคคลของพระพุทธเจ้าเหล่านั้นด้วยเศียรเกล้า ขอน้อมไหว้พระพุทธเจ้าผู้เป็น
บุรุษประเสริฐ

๑๕. วะจะสา มะนะสา เจวะ วันทาเมเต ตะถาคะเต
สะยะเน อาสะเน ฐาเน คมะเน จาปี สัมพะทา.

ข้าพระองค์ขอน้อมไหว้พระตถาคตเจ้าเหล่านั้นในเวลานั้น เติบ นั่ง นอน ด้วยวาจา
ด้วยใจเสมอ

๑๖. สะทา สุขะนะ รักขันตุ พุทธา สันติกะรา ตูวัง
เตหิ ตูวัง รักขิตโต สันโต มุตโต สัมพะภะเยหิ จะ.

ขอพระพุทธเจ้าทั้งหลายผู้ประทานพระนิพพาน จงคุ้มครองท่าน ให้มีความสุขเสมอ
เมื่อพระองค์คุ้มครองท่านแล้ว ขอให้ท่านปลอดจากภัยทั้งปวงเกิด

๑๗. สัมพะโรคา วินมุตโต สัมพะสันตาปะวัชชิตโต
สัมพะเวระมะตักกันโต นิพพุโต จะ ตูวัง ภาวะ.

ขอท่านจงปลอดจากโรคทั้งปวง ปราศจากความเดือดร้อนทุกอย่าง ไม่มีใครๆ
ปองร้าย เป็นผู้สงบ

๑๘. เตสัง สัจเจนะ สีเลนะ

ขันติเมตตาทพะเลนะ จะ

เตปิ อัมเหฏฐักขันตุ

อะโรเคนะ สุเขนะ จะ.

ขอพระพุทธเจ้าเหล่านั้น จงคุ้มครองข้าพเจ้าให้เป็นผู้ปราศจากโรค มีความสุข
ด้วยพละทานแห่งความสัจย์ ศีล ขันติ และเมตตาธรรม

๑๙. ปุริตถิมัสสมิง ทิสภาเค

สันติ ภูตา มะหิทธิกา

เตปิ อัมเหฏฐักขันตุ

อะโรเคนะ สุเขนะ จะ.

เหล่าคนธรรพ์ผู้มีฤทธิ์มากในทิศบูรพา จงคุ้มครองข้าพเจ้าให้เป็นผู้ไม่มีโรค
มีความสุข

๒๐. ทักขิณัสสมิง ทิสภาเค

สันติ เทวา มะหิทธิกา

เตปิ อัมเหฏฐักขันตุ

อะโรเคนะ สุเขนะ จะ.

เหล่ากุมภัณฑ์ผู้มีฤทธิ์มากในทิศทักษิณ จงคุ้มครองข้าพเจ้าให้เป็นผู้ไม่มีโรค
มีความสุข

๒๑. ปัจฉิมัสสมิง ทิสภาเค

สันติ นาคา มะหิทธิกา

เตปิ อัมเหฏฐักขันตุ

อะโรเคนะ สุเขนะ จะ.

เหล่านาคผู้มีฤทธิ์มากในทิศประจิม จงคุ้มครองข้าพเจ้าให้เป็นผู้ไม่มีโรค มีความสุข

๒๒. อุตตะรัสสมิง ทิสภาเค

สันติ ยักขา มะหิทธิกา

เตปิ อัมเหฏฐักขันตุ

อะโรเคนะ สุเขนะ จะ.

เหล่ายักษ์ผู้มีฤทธิ์มากในทิศอุดร จงคุ้มครองข้าพเจ้าให้เป็นผู้ไม่มีโรค มีความสุข

๒๓. ปุริตถิเมนะ ณะตะรัฏฐเ

ทักขิณนะ วิรูปะโก

ปัจฉิเมนะ วิรูปักโข

กุเวโร อุตตะรัง ทิสัง.

ท้าวธรรฐเป็นผู้รักษาโลกทิศบูรพา ท้าววิรูปะหกรักษาโลกทิศทักษิณ ท้าววิรูปักษ
รักษาโลกทิศประจิม ท้าวกุเวรรักษาโลกทิศอุดร

๒๔. จัตตาริ เต มะหาราชา

โลกะपालา ยะสัสสีโน

เตปิ อัมเหฏฐักขันตุ

อะโรเคนะ สุเขนะ จะ.

ขอมหาราชผู้รักษาโลกทั้งสี่พระองค์ ผู้มีบริวารมากดังกล่าว จงคุ้มครองข้าพเจ้าให้
เป็นผู้ไม่มีโรค มีความสุข

๒๕. อาภาสัฏฐา จะ ภูมัสสา

เทวา นาคา มะหิทธิกา

เตปิ อัมเหฏฐักขันตุ

อะโรเคนะ สุเขนะ จะ.

ขอเหล่าเทวดาและนาคผู้มีฤทธิ์มาก สถิตอยู่ในอากาศและบนพื้นดิน จงคุ้มครอง
ข้าพเจ้าให้เป็นผู้ไม่มีโรค มีความสุข

๒๖. อิทธิมนโต จะ เย เทวา

เตปิ อัมเหฐรักขันตุ

ขอเทวดาผู้มีฤทธิ์มากอาศัยอยู่ในพระศาสนานี้ จงคุ้มครองข้าพเจ้าให้เป็นผู้ไม่มีโรค
มีความสุข

๒๗. สัพพัตติโย วิวัชขันตุ

มา เต ภาวัตวันตะราโย

ขอสิ่งร้ายทั้งปวงจงบาราศไป ขอโรคทั้งปวงจงพินาศไป ขอท่านอย่ามีอันตราย
เป็นผู้มีความสุข มีอายุยืนยาว

๒๘. อะภิวาตะนะสลิสสะ

จัตตาโร อัมมา วัธมันติ

ธรรม ๔ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ย่อมเจริญแก่บุคคลผู้คบไหว้และ
อ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่เป็นนิตย์

วะสันตา อิธะ สาสะเน

อะโรเคนะ สุเขนะ จะ.

สัพพะโรโค วินัสสตุ

สุขี ทิฆายโก ภาวะ.

นิจัจัง วุทธมาปะจายิโน

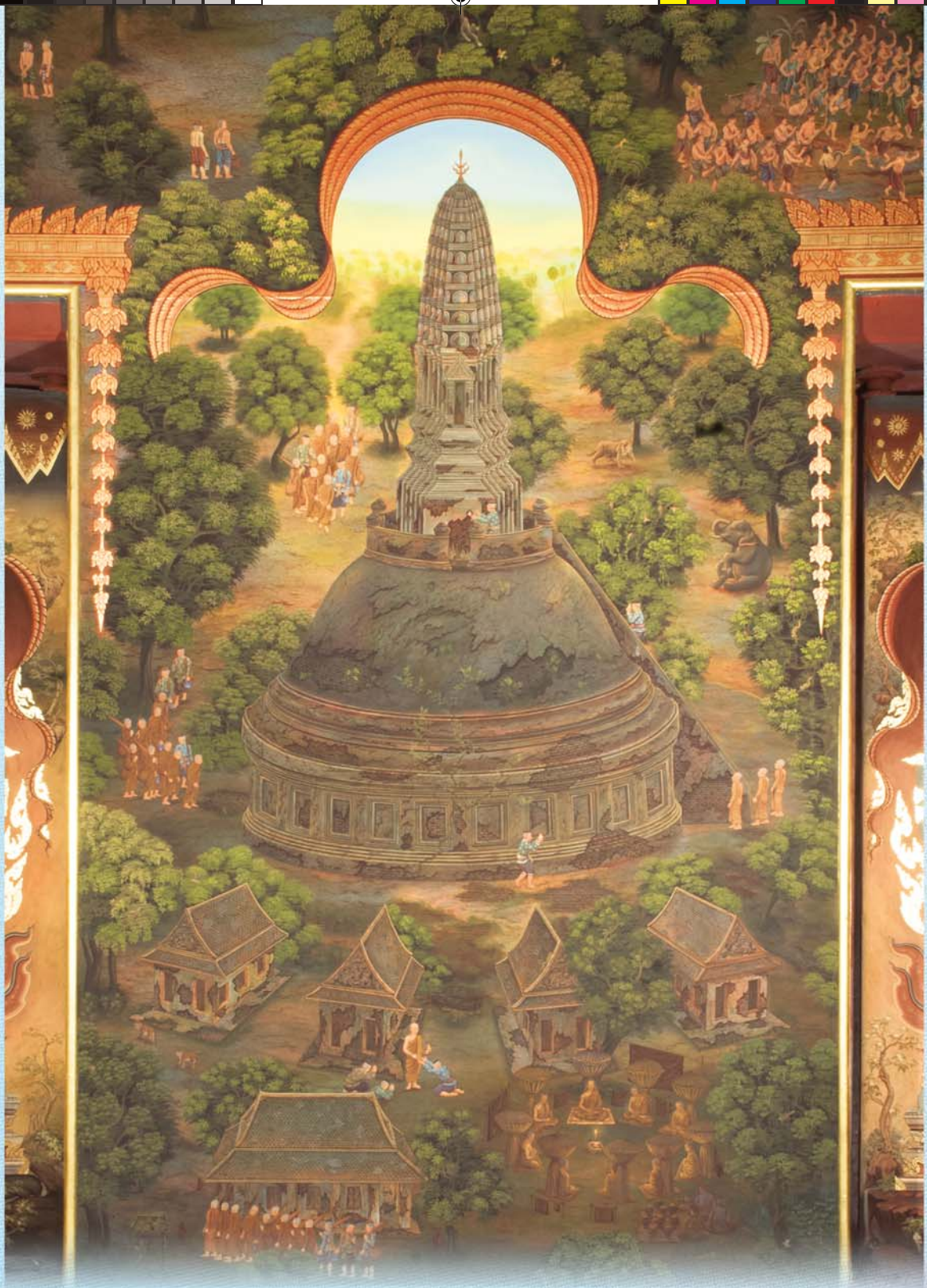
อายุ วัณโณ สุขัง พะลัง.

ตำนานโพชฌังคปริตร

โพชฌังคปริตร คือปริตรกล่าวถึงโพชฌงค์ซึ่งเป็นองค์แห่งการรู้แจ้ง แล้วอ้าง
สัจจาจาณนั้นมาพิทักษ์คุ้มครองผู้สวดให้มีความสุขสวัสดิ มีประวัติว่า สมัยหนึ่งพระพุทธเจ้า
ประทับอยู่ที่วัดเวฬุวัน กรุงราชคฤห์ พระมหากัสสปเถระได้อาพาธหนักที่ถ้าปีปผลิคุหา
พระพุทธเจ้าได้เสด็จเยี่ยมและแสดงโพชฌงค์เจ็ด เมื่อพระเถระสดับโพชฌงค์เหล่านี้ได้เกิด
ความปิติว่า โพชฌงค์เจ็ดเคยปรากฏแก่เราในขณะที่รู้แจ้งสังขารมรรคแล้วเจ็ดวัน
คำสอนของพระพุทธองค์เป็นทางพ้นทุกข์โดยแท้ ครั้นดําริเช่นนี้พระเถระได้เกิดปิติอิ่มเอิบใจ
ทำให้เลือดในกายและรูปธรรมอื่นฟุ้งใส โรคของพระเถระจึงอันตรธานไปเหมือนหยาดน้ำ
กลิ้งลงจากใบบัว นอกจากนั้นพระพุทธเจ้ายังตรัสโพชฌงค์เจ็ดแก่พระมหาโมคคัลลานเถระ
ผู้อาพาธที่ภูเขาคิชฌกูฏอีกด้วย ครั้นพระเถระสดับโพชฌงค์นี้แล้วก็หายจากอาพาธนั้นทันที
อนึ่ง เมื่อพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่วัดเวฬุวันนั้นได้ประจักษ์หน้า จึงรับสั่งให้พระจุนทเถระ
สาธยายโพชฌงค์เจ็ด ครั้นสดับแล้วพระองค์ทรงหายจากพระประชวรนั้น

เจ้าฟ้ามงกุฎขณะทรงผนวช ถุดงค์มายังพระปฐมเจดีย์

โพชฌงค์เจ็ดมีดังต่อไปนี้ คือ

๑. สติสัมโพชฌงค์ องค์แห่งการรู้แจ้ง คือสติ
๒. อัมมวियสัมโพชฌงค์ องค์แห่งการรู้แจ้ง คือการรู้เห็นธรรม
๓. วิริยสัมโพชฌงค์ องค์แห่งการรู้แจ้ง คือความเพียร
๔. ปีติสัมโพชฌงค์ องค์แห่งการรู้แจ้ง คือความอิ่มใจ
๕. ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์ องค์แห่งการรู้แจ้ง คือความสงบ
๖. สมာธิสัมโพชฌงค์ องค์แห่งการรู้แจ้ง คือความตั้งมั่น
๗. อุเบกขาสัมโพชฌงค์ องค์แห่งการรู้แจ้ง คือความวางเฉย

โพชฌังคปริตร

๑. โพชฌังโค สติสังขาโต	อัมมานัง วิจะโย ตะธา
วิริยัง ปีติ ปัสสัทธิ	โพชฌังคา จะ ตะธาปะเร.
๒. สมาธูปেকขา โพชฌังคา	สัตเตเต สัพพะทัสสินา
มุนินา สัมมะทักขาตา	ภาวิตา พะหุลีกะตา.
๓. สังวัตตันติ อะภิญญายะ	นิพพานายะ จะ โพธิยา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โสตถิ เม โหตุ สัพพะทา.

โพชฌงค์เจ็ด คือ สติสัมโพชฌงค์ อัมมวियสัมโพชฌงค์ วิริยสัมโพชฌงค์ ปีติสัมโพชฌงค์ ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์ สมာธิสัมโพชฌงค์ และอุเบกขาสัมโพชฌงค์

พระมุนิผู้รู้แจ้งสภาวะธรรมทั้งปวงตรัสว่า ผู้บำเพ็ญและกระทำโพชฌงค์ให้มากย่อมรู้แจ้ง บรรลุถึงพระนิพพานและความตรัสรู้ ด้วยสัจจวาจานี้ ขอข้าพเจ้าจงมีความสุขสวัสดิทุกเมื่อเทอญ

๔. เอกัสมิง สะมะเย นาโถ	โมคคัลลานัญจะ กัสสะปัง
คิลานะ ทุกขิตะ ทิสฺวา	โพชฌังเค สัตตะ เทสะยิ.

สมัยหนึ่ง พระโลกนาถทอดพระเนตรเห็นพระโมคคัลลานะและพระมหากัสสปะอาพาธได้รับความทุกข์ จึงทรงแสดงโพชฌงค์เจ็ด

๕. เต จะ ตัง อะภินันทิตฺวา	โรคา มุจจิงสุ ตังขะเณ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โสตถิ เม โหตุ สัพพะทา.

พระเถระทั้งสองยินดีรับโพชฌงค์นั้น หายจากโรคทันที ด้วยสัจจวาจานี้ขอข้าพเจ้าจงมีความสุขสวัสดิทุกเมื่อเทอญ

๖. เอกะทา อัมมะราชาปี
จนทัตเถเรนะ ตังเยวะ

เคลัญญูนาภิปิโธ
ภะณาเปตวานะ สาทะรัง.

ครั้งหนึ่ง สมเด็จพระธรรมราชาทรงพระประชวรหนัก รับสั่งให้พระจันทเถระสาธยาย
โพชฌงค์ถวายโดยเคารพ

๗. สัมโมทิตวานะ อาพาธา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ตัมहा วุฏฐาสิ ฐานะโส
โสตถิ เม โหตุ สัพพะทา.

พระองค์ทรงเข้มขึ้นพระทัย หายจากพระประชวรโดยพลัน ด้วยสัจจวาจานี้ขอ
ข้าพเจ้าจงมีความสุขดีทุกเมื่อเทอญ

๘. ปะหีนา เต จะ อาพาธา
นัคคะหะตา กิเลสาวะ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ติณณันนัมปิ มะเหลสินัง
ปัตตานุปัตตติอัมมะตัง
โสตถิ เม โหตุ สัพพะทา.

พระพุทธเจ้าและพระเถระผู้แสวงหาคุณอันประเสริฐทั้งสาม ได้หายจากอาพาธแล้ว
ดุจกิเลสที่ถูกอริยมรรคประหาร ไม่กำเริบอีก ด้วยสัจจวาจานี้ขอข้าพเจ้าจงมีความสุขดี
ทุกเมื่อเทอญ

ตำนานชัยปริตร

ชัยปริตร คือปริตรที่กล่าวถึงชัยชนะของพระพุทธเจ้า แล้วอ้างสัจจวาจานั้นมา
พิทักษ์คุ้มครองให้มีความสุข คาถา ๑ - ๓ แสดงชัยชนะของพระพุทธเจ้า เป็นคาถาที่
โบราณจารย์ประพันธ์ขึ้นภายหลัง คาถา ๔ - ๖ เป็นพระพุทธพจน์ที่นำมาจากอังคุตตรนิกาย
บุพพณสูตร

อนึ่ง บทสวดมนต์ของไทยบางฉบับมีคาถาเพิ่มอีก ๒ บทว่า **โส อตตะลัทธโร... สา
อตตะลัทธา...**ผู้แปลเห็นว่าไม่มีในพระสูตรนั้น แม้ในฉบับพม่าก็ไม่พบคาถาดังกล่าว จึงแปล
เฉพาะคาถาที่มีในพระสูตร

รัชกาลที่ ๔ ทรงควบคุมการก่อสร้างพระปฐมเจดีย์ด้วยพระองค์เอง

ชัยปริตร

๑. มหาคารุณโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง
 ปุเรตวา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เม โทตุ สัพพะทา.

พระโลกนาถผู้ทรงพระมหากรุณาธิคุณ ทรงบำเพ็ญบารมีครบถ้วนเพื่อประโยชน์แก่
 สรรพสัตว์ ทรงบรรลุพระสัมโพธิญาณอันยอดเยี่ยม ด้วยสัจวาจาที่ขอข้าพเจ้าจึงมีความ
 สวัสดิทุกเมื่อเทอญ

๒. ชะยันโต โพธิยา มูเล สักยานัง นันทิวัทธมโน
 เอเวเมวะ ชะโย โทตุ ชะยามิ ชะยะมังคะเล.

ขอข้าพเจ้าจงชนะเหมือนพระพุทธเจ้าผู้ทรงเป็นที่เคารพรักของเจ้าศากยะ ทรงชนะ
 ณ คงไม้โพธิ์ ขอข้าพเจ้าจงชนะได้รับชัยมงคลเถิด

๓. อะปะราชิตะปัลลังเก สีเส ปุฏูปุกขะเล
 อะภิสะเก สัพพะพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะโมหะติ.

ขอให้ข้าพเจ้าบรรลุถึงความเป็นเลิศ เบิกบานใจ เหมือนพระพุทธเจ้าบรรลุธรรม
 อันประเสริฐ เบิกบานพระทัยเหนือบัลลังก์แห่งชัยชนะ ณ พางพื้นปฐพีอันประเสริฐเลิศ
 แผ่นดิน เป็นที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์

๔. สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุขุฉิตัง
 สุขะโณ สุมุตโต จะ สุขิณฺฐัง พุทฺธะจาริสุ.

[วันที่ทำความดีทางกาย วาจา ใจ] เป็นฤกษ์ดี มงคลดี ยามรุ่งดี ยามตื่นดี ขณะดี
 ครุฑดี ทานที่ถวายแก่ผู้ประพาศพรหมจรรย์ [ในวันนั้น] เป็นทานดี

๕. ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจา กัมมัง ปะทักขิณัง
 ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธิ เต ปะทักขิณฯ
 ปะทักขิณานิ กัตวานะ ละภันตัตถะ ปะทักขิณ.

กายกรรม วจีกรรม มโนกรรม และความตั้งใจ [ที่ทำในวันนั้น] เป็นสิ่งที่ดี เมื่อ
 ทำความดีแล้วย่อมได้รับผลดี

๖. เต อัตถะสัทธา สุขิตา วิรุฬฺหา พุทฺธะสาสะเน
 อะโรคา สุขิตา โทณะ สะหะ สัพเพติ ญาติภิ.

ขอให้คนทั้งหลายพร้อมทั้งญาติมิตรทั้งปวงได้รับประโยชน์ มีความสุข รุ่งเรืองใน
 พระศาสนาของพระพุทธเจ้า เป็นผู้ปราศจากโรค มีความสุขเทอญ

